Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 32 (1282) ♦ Субота, 17 лютого 1996 року ♦ Ціна договірна

Валовий внутрішній продукт у п'яти вимірах.

ДЕ ІСТИНА?

З виступу Голови Верховної Ради України Олександра МОРОЗА на сесії Верховної Ради України при обговорення проекту Державного бюджету України на 1996 рік 16 лютого 1996 року

(Читайте на 3-й стор.).

Уряд свої зобов'язання виконує, страйкарі — також

На поточний момент заборгованість у зарплаті шахтарям вже погашено на 20-30 відсотків. Заборгованість у зарплаті не є бюджетною: це — заборгованість споживачів. У Мінекономіки не можуть назвати точну цифру збитків, завданих страйком, однак зазначають, що за період протистояння недоодержано майже 10 млн. тонн вугілля, через що теплоелектростанції працюють лише наполовину своєї потужності.

За словами голови парламентської комісії з питань бюджету Миколи Азарова, загальну заборгованість у зарплаті шахтарям не вдасться покрити з бюджетних коштів.

Як відомо, прийнято рішення про припинення страйку.

Якщо хвилина вашої роботи коштує 50 доларів, ви або кінозірка, або мікрохірург

9 стор.

Дитяча мікрохірургія — то є виконання соцзамовлення епохи науково-технічного прогресу й політики, яка оперує кров'ю. Бо коли є люди, що скидають бомби на мирне місто й ці бомби відривають дітям ноги й руки, то мають бути й люди, які ці пальчики, ручки й ступні пришивають. І що цікаво, той, хто кидає, має все для високопрофесійного виконання священного обов'язку захисту цілісності й неподільності. А той, хто потім під мікроскопом від трьох до п'ятнадцяти годин чаклує, зшиваючи нерви, судини і сухожилля, не має і половини необхідного, а в повному обсязі — хіба що честь і професію.

(Закінчення на 9-й стор.).

НАУКА — РУШІЙНА СИЛА ДЕРЖАВНОГО БУДІВНИЦТВА

Країна без науки не має майбутнього, і це гасло треба пам'ятати, заявив Президент України Леонід Кучма на Всеукраїнській нараді з проблем розвитку науки, що відбулась в столиці України. У своєму виступі він висловив позицію уряду щодо сучасного стану української науки, труднощів, які вона переживає, і заходів, що спроможні забезпечити подальший розвиток науково-технічного прогресу.

За словами Президента, для визначення шляхів реформування науки, нагальна потреба якого вже не підлягає сумніву, потрібні особливі, але дуже виважені підходи. На думку Л. Кучми, одним з головних заходів, які треба вжити якнайшвидше, є визначення національних пріоритетів у науковій сфері та основних джерел фінансування. Оскільки існуюча система управління наукою виявила в цілому нездатність виробляти та реалізовувати виважену, цілеспрямовану і послідовну державну політику, яка є особливо необхідною в умовах економічної кризи та переходу до ринкових відносин, потрібно створити координуючу наукову раду.

(Закінчення на 2-й стор.).

Міністр економіки спростовує і прогнозує

Міністерство економіки України вважає «не зовсім точним» повідомлення Міністерства статистики про рівень інфляції в січні у 9,4 відсотка і створило спеціальну робочу групу для перевірки цих даних. Як зазначалося раніше у повідомленні Міністерства статистики, підвищення цін на комунальні послуги спричинило значне зростання інфляції. За даними Мінекономіки, лише 6 областей в Україні запровадили нові тарифи на комунальні послуги, і цей факт не можна вважати основною причиною зростання інфляції.

Як заявив у інтерв'ю «Інтерфаксу-Україна» міністр економіки В. Гуреєв, зростання цін на комунальні послуги справить істотний вплив на інфляцію у лютому, бо саме з цього місяця почнуть здійснюватися житлово-комунальні платежі.

За прогнозами міністра, інфляція у лютому становитиме 6 відсотків, а прогноз про те, що її пощастить утримати на рівні 3—4 відсотків, він вважає нереальним.

Читайте у суботньому випуску:

5 стор. — ***Це забуте слово «розстрочка».*** *Затверджено правила, які регламентують порядок продажу в кредит непродовольчих товарів, що мають тривалі строки служби*

6–7 стор. — ***«Челнок» — тримай носа за законом.*** *Діловий компас підприємця*

10–11 стор. — ***«Нас, громадян, цікавить взаємодія гілок влади».*** *Розмова головного редактора «Голосу України» Сергія Правденка з главою Адміністрації Президента України Дмитром Табачником.*

Рідні стіни не тільки допомагають, а й зобов'язують

Президент Росії Борис Єльцин нарешті офіційно оголосив про намір балотуватися на президентських виборах. Цю заяву він зробив одразу по приїзді до свого рідного міста Катеринбурга (у минулому — Свердловська). Як повідомляє Рейтер, напередодні він заявив, що незалежно від того, чи вдасться йому зберегти за собою президентські повноваження, політика реформування має продовжуватися.

Також Борис Єльцин повідомив, що чудово усвідомлює: успіх на виборах прямо пов'язаний з розв'язанням чеченського конфлікту. З сімох варіантів припинення війни в Чечні Президент вважає прийнятними три: цілковите знищення бойовиків, виведення федеральних військ, «закольцювання» республіки. Остаточний варіант поки що не обрано.

У номер

Наука — рушійна сила державного будівництва

(Початок на 1-й стор.).

Час агітації за науку минув, сказав на закінчення Леонід Кучма. Усі ми свідомі її значення. Президент готовий до співпраці. І хоч, за його висловом, він не тішить себе утопією, що одразу після наради ситуація зміниться на краще, потрібно зробити все, аби науковці ефективно служили країні і народові, аби система організації науки стимулювала працю вченого, сприяла демократизації середовища, аби інтелект був головною рушійною силою державного будівництва.

Учасники наради були ознайомлені з проектом Закону України «Про Національну академію наук України», в першому пункті якого НАНУ визнається найвищою науковою установою в державі. Вона перебуває під її опікою, є юридичною особою, фінансується з державного бюджету, діє на основі чинного законодавства і власного Статуту, наділена правами керувати своєю діяльністю та розпоряджатися переданим їй державним майном.

На нараді з доповіддю «Про основні засади державної політики розвитку науки в Україні» виступив голова Державної комісії з питань реорганізації в галузі науки віце-прем'єр- міністр України Іван Курас. Він підбив підсумки роботи комісії, результатом якої став проект «Основних напрямів реорганізації в галузі науки». При їх розробці члени комісії, як сказано в документі, виходили з того, що наука має стати чи не найважливішим чинником структурної перебудови економіки держави і її подальшого розвитку.

(Укрінформ).

Президент України на Рівненщині

Президент України Леонід Кучма перебував у Рівненській області. Протягом одноденної робочої поїздки Президент відвідав Іваново-Долинське родовище базальтів, військовий полігон, розташований на території області, ознайомився з роботою відкритого акціонерного товариства «Рівне- азот» та підприємства «КамАЗтранссервіс», побував на виставці, присвяченій використанню місцевих природних ресурсів.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок фінансування централізованих капітальних вкладень у І кварталі 1996 року до затвердження Державного бюджету України на 1996 рік

З метою безумовного введення в дію об'єктів та потужностей пускової готовності, стабілізації роботи будівельної галузі та будівельної індустрії, безперебійного фінансування і кредитування об'єктів, які будуються за рахунок державних централізованих капітальних вкладень, Верховна Рада України **постановляє:**

Дозволити Кабінету Міністрів України здійснювати фінансування централізованих капітальних вкладень у І кварталі 1996 року (до затвердження Державного бюджету України на 1996 рік) у межах 20 відсотків передбачених у проекті Державного бюджету України на 1996 рік видатків на зазначену мету.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м.Київ, 14 лютого 1996 року.

ПОСТАНОВА

№234 Київ 13 лютого 1996 р.

Про призначення виборів народного депутата України замість вибулого у Бориспільському виборчому окрузі №208, Київська область, на 19 травня 1996 року

Відповідно до статті 49 Закону України «Про вибори народних депутатів України» Центральна виборча комісія по виборах народних депутатів України **постановляє:**

Призначити на неділю 19 травня 1996 року вибори народного депутата України у Бориспільському виборчому окрузі №208, Київська область, замість вибулого народного депутата України Заборного Михайла Васильовича, який помер 25 січня 1996 року.

Голова Центральної виборчої комісії І. ЄМЕЦЬ.
Секретар Центральної виборчої комісії І. ЦЕЛУЙКО.

Парламентська хроніка

Запити — великі, можливості — мінімальні

Денне й вечірнє засідання 15 лютого

Як і слід було сподіватися, розгляд проекту закону «Про Державний бюджет України на 1996 рік» відбувався в горнилі дискусії, зіткненні полярних думок і пропозицій.

Уже в перші хвилини денного засідання голова Комісії з питань фінансів і банківської діяльності Віктор Суслов запропонував припинити обговорення питання, бо, на його думку, проект не обговорював і не вивчав юридичний відділ. Внаслідок цього в ньому багато порушень чинного законодавства. На підтвердження своєї думки Віктор Іванович лише на першій сторінці назвав три поправки, які йдуть урозріз із законодавством України. Доповідач голова Комісії з питань бюджету Микола Азаров у відповідь сказав, що за сесією залишається право прийняти чи відхилити поправки. Одне слово, протягом всього часу, відведеного на обговорення, кожен намагався аргументовано відстояти свої думки.

Щоб не бути голослівним, наведу уривки з виступів:

— з передбачених у проекті бюджету 300 трильйонів карбованців для обслуговування зовнішнього боргу 100 трильйонів слід використати на закупівлю сільськогосподарської продукції в товаровиробників і розрахуватися нею за енергоносії з іншими державами. Це зменшить витрати валюти та сприятиме зміцненню сільськогосподарського товаровиробництва;

— на фінансування Служби безпеки передбачено виділити лише 16,3 трильйона карбованців. З урахуванням зростання цін, інфляції зазначена сума значно менша від бюджету СБУ 1995 року. Пропонуємо збільшити асигнування на 7,3 трильйона карбованців. Інакше розпочнеться розвал цієї системи, яка багатьом у нашій країні стала, так би мовити, поперек горла, бо заважає реалізовувати злочинні наміри. Лише минулого року завдяки виконанню розроблених СБУ заходів держави повернено вдвічі більше, ніж використано на неї;

— на реалізацію чорнобильських програм пропоновано лише 170 трильйонів за потреби 401,5 трильйона карбованців. Тому можемо піти на схвалення в першому читанні даного законопроекту за умов стовідсоткового фінансування чорнобильських питань;

— мінімальні потреби установ, закладів освіти — 525 трильйонів карбованців, а в проекті Державного бюджету пропоновано 350. Якщо не додати до цієї цифри ще 170, то слід набратися мужності й визначити, де і скільки закрити шкіл, ПТУ, вузів.

Напевне, досить для того, щоб зрозуміти, що кожен вимагав додаткових асигнувань для галузей, які, так би мовити, є профільними для тієї чи іншої комісії. І робив це переконливо й аргументовано. Бо хіба можна щось заперечити, наприклад, народному депутатові Олександрові Скіпальському, коли він змалював жалюгідний стан, у якому перебувають наші Прикордонні війська — по суті обличчя нашої держави і водночас бар'єр на шляху пограбування України.

Одне слово, аргументів було доволі, а пропозицій, звідки взяти ці кошти, значно менше. На цьому тлі вигідно вирізнявся виступ народного депутата Бориса Олійника, зустрінутий оплесками. Борис Ілліч, зокрема, нагадав про вивезену тактичну ядерну зброю, за яку Україна не одержала компенсації від Росії. Потрібно також, на його думку, за транзит енергоносіїв брати плату за світовими цінами, змінити податкову політику, розібратися зі складом іноземних радників. Зокрема, хто з них працює на користь України, а хто — на розвідку інших держав. Допомогти Президентові вирватися із кільця суфлерів, котрі нашіптують йому різні нісенітниці про якісь таємні наміри Верховної Ради тощо.

Цього дня з обговорюваного питання виступила лише половина бажаючих, тому розгляд його тривав і в п'ятницю.

Василь ТУГЛУК.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Бюджет, як охрімова свита

Ранкове засідання 16 лютого

Отже, депутати продовжили обговорення проекту Державного бюджету на 1996 рік у першому читанні, внесений на розгляд сесії Комісією з питань бюджету.

Зрозуміло, що більшість виступаючих висловлювала невдоволення як проектом кошторису, так і розподілом фінансів по окремих статтях. Зокрема, Сергій Пасько, який виступив за дорученням Комісії з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства піддав різкій критиці роботу Мінфіну за незадовільне фінансування з бюджету соціальної сфери.

Михайло Сирота (депутатська група «Центр») висловився щодо прийняття проекту кошторису, звернув увагу на «нераціональний підхід до різних регіонів». Він навів приклад Донецької області, для якої ретельно розроблений план фінансування бюджету, хоча для інших областей така робота не проводилася.

Олександр Яковенко, голова Комісії з питань молоді, спорту і туризму, також висловив невдоволення залишковим принципом виділення коштів як на молодіжні програми, так і на розвиток фізкультури і спорту.

Не вирізнився іншим підходом і виступ Григорія Филипчука, який вважає, що уряд мало приділяє уваги вирішенню екологічних проблем. Водночас і Григорій Омельченко, не тільки як голова Комісії з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією, а й колишній працівник правоохоронних органів, висловив деякі пропозиції щодо збільшення видатків для СБУ, МВС, інших відповідних структур.

Отже, більшість депутатів, віддаючи належне за виконану роботу Комісії з питань бюджету, все ж таки виступали своєрідними лобістами відповідних галузей. На жаль, як і в попередні роки, довелося пукати вихід з складного становища, в якому опинилися економіка і бюджет України.

Власне, про це і говорив у своєму виступі Голова Верховної Ради Олександр Мороз. Водночас він висловив сумнів щодо об'єктивності макроекономічних показників, закладених урядовцями у проект бюджету. Олександр Мороз ще раз наголосив на тому, що керівники відповідних відомств так і не зуміли спростувати його зауваження щодо вартості валового внутрішнього продукту.

Із заключним словом виступив голова Комісії з питань бюджету Микола Азаров, після чого розпочалося голосування поправок, внесених народними обранцями у проект бюджету.

Насамкінець зауважу, що окремі виступи перехльостували емоції, які економічну проблему перетворювали на політичну.

Володимир КОРОЛЮК.

У комісіях Верховної Ради України

Комісія з питань оборони і державної безпеки проаналізувала зауваження Президента України до Закону «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про службу безпеки України». Ухвалено винести на розгляд сесії відповідний проект постанови, підготовлений комісією.

Члени комісії схвалили проект постанови про поширення чинності пункту 3 Положення про порядок комплектування матеріального забезпечення спеціальних підрозділів Служби безпеки України по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю та проект закону про внесення змін і доповнень до Кримінального, Кримінально-процесуального кодексів України, а також Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо незаконного придбання, зберігання і використання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, подані Кабінетом Міністрів.

Комісія з питань культури і духовності розглянула проект закону «Про видавничу справу», підготовлений Кабміном. Цей документ регламентує порядок організації та впровадження видавничої діяльності, умови взаємовідносин і функціонування її суб'єктів. На думку членів комісії, прийняття такого закону сприятиме розвитку видавничої справи зокрема, а також національно-культурному відродженню нації, доступу громадян держави до загальнолюдських цінностей загалом. Законопроект в цілому підтримано.

Під час обговорення поданого Кабінетом Міністрів законопроекту «Про охорону культурної спадщини» члени комісії висловили критичні зауваження як концептуального, так і конкретного характеру. Наголошувалося, що цей закон має врегулювати, відповідно до сьогоднішніх умов, правові, організаційні, економічні та інші питання щодо збереження та захисту історико-культурного надбання нації.

Однак, незважаючи на деякі вади й протиріччя, що містяться в цьому законопроекті, члени комісії дійшли висновку рекомендувати його на розгляд сесії Верховної Ради з тим, щоб доопрацювати документ при підготовці до другого читання, залучивши відповідних фахівців.

Прес-служба Верховної Ради України.

З виступу Голови Верховної Ради України Олександра МОРОЗА на сесії Верховної Ради України при обговоренні проекту Державного бюджету України на 1996 рік 16 лютого 1996 року

У своєму виступі Олександр Мороз відзначив, що вперше в новітній історії України процес розгляду проекту державного бюджету проходив відповідно до норм, врегульованих законом. А це дає можливість виділити складові роботи над бюджетом 1996 року.

Перша складова — загалом сама практика роботи над бюджетом, рівень законодавчого врегулювання, досвід, прецеденти, тобто все, пов'язане із бюджетним процесом як однією з найважливіших складових сучасної європейської системи управління державними і суспільними процесами.

І друга складова — конкретні результати роботи над проектом бюджету на 1996 рік.

Характерно, що ці дві складові тісно пов'язані між собою: без конкретної роботи над проектом бюджету 1996 року ми не мали б і більш узагальнених результатів ходу бюджетного процесу в державі. Проте перша складова, без сумніву, є надзвичайно важливою не лише для нас як народних депутатів, а й у цілому для становлення парламентаризму — невід'ємної складової демократичної і правової держави.

Нам справді вдалося поставити роботу над проектом бюджету в парламенті в рамки закону. У главі 9.1 Регламенту Верховної Ради «Затвердження державного бюджету України і контроль за його виконанням» чітко визначено порядок розгляду Верховною Радою України проекту державного бюджету, і ми цього порядку дотримувалися. Це дало можливість досить ефективно організувати процес аналізу та розгляду проекту бюджету народними депутатами, комісіями та фракціями Верховної Ради, дало змогу залучити до цієї роботи фахівців, незалежних експертів, через засоби масової інформації привернути до неї увагу громадськості. Внаслідок чого сьогодні не тільки народні депутати набагато глибше розуміють значення і суть бюджетних проблем, а і в регіонах, в галузях, державних, підприємницьких структурах, у суспільстві в цілому значно зросла зацікавленість і розуміння того, який вплив матимуть рішення, пов'язані із формуванням та прийняттям державного бюджету, на соціально-економічні та політичні процеси в державі, на реальне становлення державності, на добробут громадян України.

І в цьому плані досить дивно звучать слова про зволікання, невчасний розгляд Верховною Радою проекту бюджету. Дійсно, досить пізній розгляд бюджетних документів шкодить нашій економіці. Але в цьому вина не Верховної Ради. По-перше, сам проект бюджету був поданий Президентом до Верховної Ради з тримісячним запізненням. По-друге, твердження про якісь «різдвяні канікули» народних депутатів є, м'яко кажучи, некоректними і тому, що Верховна Рада, знову ж діючи чітко в рамках закону, ще 22 грудня минулого року прийняла постанову «Про порядок фінансування видатків з державного бюджету України у 1996 році до прийняття Закону України про державний бюджет України на 1996 рік», а 14 лютого — постанову про порядок такого ж фінансування централізованих капіталовкладень; і тому, що Комісія Верховної Ради з питань бюджету працювала над цим важливим документом з першого дня його подання. До речі, бюджетний процес в усіх, як ми тепер говоримо, цивілізованих країнах є досить складним і тривалим у часі. У США, наприклад, вироблення президентського варіанту проекту бюджету розпочинається за дев'ять місяців до того, як цей варіант має бути подано на розгляд конгресові і щонайменше за вісімнадцять місяців до початку фінансового року.

Тож і досвід інших країн, і наш регламент, та й, власне, сама суть бюджетного процесу зобов'язують нас як законодавців розглядати його як нерозривний і цілісний, як такий, що складається із трьох етапів: періоду «до початку фінансового року», самого «фінансового року» та періоду «після закінчення фінансового року». На першому етапі відбувається підготовка проекту бюджету виконавчою владою і робота Верховної Ради над проектом бюджету, на другому — виконання бюджету і контроль за цим процесом, на третьому — підбиття підсумків, прийняття звіту про виконання бюджету. І все це має бути чітко законодавчо врегульоване, бо тільки закон мусить бути мірилом істини в цьому важливому державному питанні.

У той же час сьогодні достатньо врегульованим (нарешті) є лише процес розгляду Верховною Радою проекту бюджету, поданого Президентом. Всі інші питання недостатньо врегульовані. Запізнюється законодавча ініціатива, перш за все від виконавчої влади, бо саме питання підготовки президентсько-урядового варіанту бюджету і контроль за його виконанням на сьогодні найменш врегульовані законом.

Коротко про другу складову бюджетного процесу — про конкретні результати роботи над проектом бюджету на 1996 рік.

На жаль, знову, як і в минулі роки, за межами бюджетної дискусії залишилися ключові макропоказники розвитку економіки України у 1996 році і, насамперед, показник валового внутрішнього продукту.

Під час подання урядом проекту державного бюджету я вже висловлювався щодо невідповідності між значеннями валового внутрішнього продукту, наведеними в одних і тих же документах, поданих Президентом і Кабінетом міністрів до Верховної Ради України. Якщо проект державного бюджету грунтується на сукупній величині очікуваного валового внутрішнього продукту розміром 7,1 квадрильйона крб., то наведені у проекті державної програми економічного і соціального розвитку України «Баланс фінансових ресурсів України на 1996 рік» та «Баланс грошових доходів та витрат населення України», інші розрахунки уряду, подані до Верховної Ради, свідчать, що величина ВВП мала б становити щонайменше 9,1 квадрильйона карбованців.

І тут мова не йде про якісь нові прогнозні розрахунки.

Обидві цифри, що характеризують ВВП, тобто і 7,1 квдр.крб., і 9,1 квдр.крб., взяті з проектів програми та бюджету, поданих до Верховної Ради України. Відмінність полягала лише в тому, що першу з них безпосередньо зазначено у проекті бюджету і програми, а друга цифра — це сума складових ВВП, яким відповідають конкретні статті та розділи цих же документів.

На цьому я наголосив, пропонуючи зібрати спеціалістів для з'ясування суті справи. Проте ясності в цьому питанні немає і до сьогодні.

Уже після мого виступу на сесії Міністерство економіки в черговому бюлетені «Тенденції української економіки», який воно видає спільно з Європейським центром макроекономічного аналізу України, подало розрахунок величини валового внутрішнього продукту у 1996 році вже у розмірах 8,2 квдр.крб. і 9,2 квдр.крб.

У той же час до Комісії з питань бюджету Верховної Ради України від Міністерства економіки надійшли розрахунки величини ВВП на 1996 рік у розмірі 7,4 квдр.крб.

То яка ж все-таки цифра є справжньою? І хто в нас у державі предметно відповідає за її достовірність?

Ми не маємо права допустити ситуації 1995 року, коли параметри проголошених Президентом і урядом основних макроекономічних показників у кінці року не відповідали їх фактичним значенням не на десятки чи соті частки процента, а на десятки і сотні процентів, тобто не відповідали фактичним значенням у кілька разів.

А все це — втрати державного бюджету, підприємств, організацій у трильйони карбованців, спад рівня життя громадян, дезорганізація української економіки, втрата довіри людей до держави і влади.

Комісія з питань бюджету, народні депутати України, Секретаріат Верховної Ради під час підготовки до першого читання проекту державного бюджету виконали дуже велику роботу. Немає сумніву, і з цим погоджувалися практично всі, хто виступав в обговоренні проекту бюджету, що він є якісно кращим, більш реалістичним і більш збалансованим, ніж проект, поданий до Верховної Ради України 3 грудня минулого року.

Хотілось би висловити і деякі власні конкретні зауваження до запропонованого проекту.

Вважаю, що рішення щодо відмови у частковому державному фінансуванні творчих спілок України є помилковим і передчасним. І Спілка художників, і Спілка театральних діячів, і Спілка письменників, як і інші творчі спілки, потребують сьогодні державної підтримки. Помилкове, і про це відверто кажуть керівники місцевих органів влади всіх рівнів, було й рішення Верховної Ради щодо віднесення всіх місцевих позабюджетних фондів до складу бюджету.

Слід передбачити й певні обсяги фінансування галузевих наукових закладів, в тому числі наукових закладів Укоопспілки, бо вони готують кадри для всього народного господарства України. В той же час є певні сумніви щодо ефективності використання державних коштів, які йдуть на фінансування деяких державних науково-технічних програм. Так, за даними Міністерства статистики України, на виконання **Державних науково-технічних програм з економічних проблем розбудови державності України у 1995 році було витрачено 13,3 трлн.крб. (107 млн.доларів США).** А де ж віддача від цих величезних за сьогоднішніми мірками коштів?

В той же час є питання і до виконавчої влади у цьому зв'язку: чи було державне замовлення на розробку ключових проблем економічної політики України? Яким науковим установам дано конкретне доручення щодо розробки методології підготовки основних макроекономічних показників? Хто і згідно з якими рішеннями займається науковою розробкою структурної перебудови економіки, проблемами платіжного і торговельного балансів України, зменшення неприпустимо високого рівня енергоємкості валового внутрішнього продукту України і структурою експорту-імпорту взагалі?

І на завершення ще раз про так звану «повільність» Верховної Ради у бюджетних питаннях та про її вплив на економічні процеси.

Звернімось до офіційної статистики. **У січні цього року падіння промислового виробництва становило 9,5% відносно грудня і 3,6% — відносно січня минулого року; рівень інфляції 109,4%.** Падіння виробництва товарів народного споживання — 26,2%, в тому числі непродовольчих — **39,2% відносно дуже несприятливого січня минулого року.** Є інші, не менш, так би мовити, «значні» результати.

Мабуть, щось інше, ніж так зване «зволікання з прийняттям бюджету», було головною причиною такої негативної ситуації в економіці України у січні цього року. Причину слід шукати в конкретній економічній політиці, яка проводиться виконавчою владою. Саме провали в економіці є головною причиною, яка штовхає декого у виконавчій владі на запровадження цензури, пропагандистські маніпуляції в засобах масової інформації, перекладання своєї вини за поганий стан в економіці на Верховну Раду. І тут є над чим замислитись. Особливо сьогодні, коли ми стоїмо на порозі розгляду нової Конституції України.

На жаль, нинішня економічна політика Президента і уряду в практичному плані майже повністю зосереджена на другорядних питаннях грошово-кредитної та валютної політики. Щодо виробничо-промислової складової економічної політики, то вона на державному рівні практично не існує. Або про неї згадують лише при необхідності чергових декларативних закликів.

В той же час результати досліджень, виконаних лідерами сучасної світової економічної науки, свідчать: принципові положення економічної політики країн, які перебували в стані гострої кризи й успішно подолали її, були схожими, незважаючи на певні національні та історичні відмінності. І ця політика мала дві основні складові: грошово-кредитну та промислово-виробничу.

Є всі підстави і нам розглядати ці положення як найважливіші при виборі шляхів подолання кризи в Україні, як найбільш ефективні засоби стабілізації української економіки та її зростання.

Проте реалізація цих положень вимагає не тільки іншого розуміння економічних процесів та зміни акцентів в економічній політиці. Вона вимагає зміни і самої парадигми політики економічного розвитку країни. А це потребує хоча б більшої самостійності уряду, на основі Закону про Кабінет міністрів.

У широкому плані — треба не на словах, а на ділі розвивати й поглиблювати співпрацю в цих питаннях усіх гілок влади, підвищувати відповідальність за підготовку і виконання рішень.

Що стосується бюджету, то треба повною мірою використати всі наші можливості, щоб урахувати обгрунтовані зауваження і пропозиції в подальшій підготовці цього важливого закону.

Ми весь час поспішаємо. А треба зосередитись, вибрати шлях (програма прийнята Верховною Радою ще в червні 1994 року) і працювати. Нам лише на повернення рівня життя, індустріального потенціалу 1990 року потрібно більше десяти років. Треба налаштовуватись на серйозну тривалу роботу і не робити легковажних заяв про можливе поліпшення ситуації через 2-3 місяці.

І, нарешті, відповідним комісіям Верховної Ради та структурам виконавчої влади вже сьогодні слід розпочинати роботу над проектом бюджету на 1997 рік, щоб наприкінці 1996-го нам не довелось би знову говорити про рік втрачених можливостей.

У номер

● *Київ*

Проблем вистачає — бракує коштів

У столиці з ініціативи Центру політичних та дипломатичних досліджень (Великобританія), Інституту відкритого суспільства (США), Посольства Великобританії в Україні, Центру досліджень проблем міграції (Україна) та за фінансового сприяння британського фонду «Ноу-хау» відбулася тридення міжнародна конференція «Роль неурядових організацій у допомозі біженцям».

Учасники конференції зазначали, що міграційні процеси в Україні досі залишаються неконтрольованими, і в першу чергу через недостатнє фінансування відповідних програм (у Державному бюджеті до 1996 року витрати на виконання Закону «Про біженців» взагалі не закладалися), брак спеціалістів у цій галузі, а також численні законодавчі неузгодження. За таких умов роль спеціалізованих неурядових організацій полягає не лише у наданні гуманітарної підтримки біженцям, але й у співпраці з урядовими структурами з метою формування чіткої міграційної політики.

● *Львів*

40 доларів для праведника

Посол Ізраїлю в Україні Цві Маген вручив у Львові тридцяти громадянам України, які проживають у західних її областях, грамоти і медалі «Праведник народів світу».

Як передає «Інтерфакс-Україна», грамоти і медалі вручено особам, які допомагали у врятуванні євреїв від фашистського геноциду під час Другої світової війни.

Звання «Праведник народів світу» є державною нагородою Ізраїлю. Ряд громадських організацій цієї країни мають намір найближчим часом заснувати для нагороджених осіб щомісячні пенсії в розмірі 30-40 доларів США.

● *Вінниця*

Як далі гризти граніт науки

Шляхи виходу вищої школи із нинішньої економічної скрути обговорювали на нараді ректорів вищих навчальних закладів України, що відбулася у Вінницькому державному медичному університеті. Її учасники на чолі з міністром М.Згуровським внесли пропозиції щодо удосконалення вищої освіти, де поряд з державними навчальними закладами вже діє близько 200 приватних вузів.

Своє засідання провела Спілка ректорів. Її президентом знову обрано ректора Національного університету ім.Шевченка В.Скопенка.

● *Херсон*

«Ми — за стихійний ринок»

Як засвідчив директор соціологічного центру «Взаємодія» Володимир Коробов, більшість херсонців не поділяє думки місцевих властей про те, що стихійні ринки шкодять місту. Проведене центром соцопитування довело, що 74 відсотки городян вважають існування стихійних торгових точок необхідністю, виступають за їх збереження та впорядкування, тоді як лише 14 відсотків категорично проти цього. Соціологи застерігають владу від політики заборон, бо зростання стихійних ринків пов'язане з кризою у забезпеченні міста продовольчими товарами, поганою роботою державної торгової мережі, а також незадовільним функціонуванням громадського транспорту.

● *Рівне*

Медики удосконалюються

Відбувся перший випуск слухачів кафедри діагностики та медичної інформатики факультету удосконалення лікарів Тернопільського медінституту. Кафедра діє на базі Рівненського обласного лікувально-діагностичного центру.

Керівництво області та Тернопільського медінституту веде переговори щодо відкриття у згадуваному лікувально-діагностичному центрі й інших кафедр, які дозволять у майбутньому створити у місті державний вищий медичний навчальний заклад.

Протистояння тижня

Сергій ЛАВРЕНЮК, «Голос України»

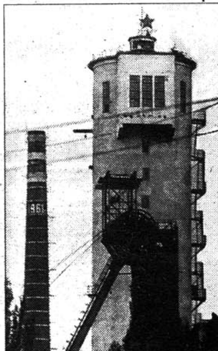
Страйк загнав реформу в «землю»

Шахтарі вимагали багато грошей, а отримали Указ Президента

СТРАЙК шахтарів, що триває більш як два тижні, поступово вщухає: якщо спочатку не працювали 82 шахти та ще 85 не відвантажували вугілля споживачам, то нинішнього тижня кількість страйкарів вугільних підприємств пішла на спад. Зокрема, з понеділка працювали і відвантажували вугілля всі 15 шахт Львівсько-Волинського вугільного басейну. Щодо Донецької та Луганської областей, то на середину тижня, за даними Мінвуглепрому України, продовжували страйк лише 16 шахт Луганської області. Втім, за даними штабу страйкарів, на цей час не працювали 44 шахти та ще 41 шахта не відвантажувала вугілля. Але, судячи з усього, страйкарі дещо завищували свої цифри. На це вказує той факт, що, за даними Мінвуглепрому, вже у вівторок в Україні було видобуто 217 тисяч тонн вугілля, що лише на 10 тонн менше від запланованого.

Схоже, не останню роль у тому, що шахти поступово виходять зі страйку, відіграла безкомпромісна позиція Прем'єр-міністра Євгена Марчука, який з самого початку заявив, що уряд ніколи не піде на прийняття економічних рішень на площі. А фактично це саме він повторив нинішнього тижня. Додавши при цьому, що хоч бюджет шахтарям нічого не винен, уряд вишукує всі можливі не емісійні джерела коштів: нині шахтарям переведено більш як 9 трильйонів карбованців та стільки ж планована перевести протягом наступного тижня. Причому Прем'єр-міністр категорично заперечує проти того, щоб надалі кошти спрямовувалися галузі загалом. На його думку, доцільно надавати кредити конкретним вугільним підприємствам під конкретні проекти. Натомість шахтарі вважають, що нинішнього року з державного бюджету на підтримку вугільників потрібно виділити 305 трильйонів карбованців. З них, зокрема на капітальне будівництво шахт — 97,2 трильйона карбованців, на закриття шахт — 48,87 трильйона, на технічне переозброєння і компенсацію в цінi вугілля і торфу — 166 трильйонів, на утримання гірничорятувальної служби — 7,8 трильйона, на утримання соціальної сфери — 33,6 трильйона. Проте, судячи з обговорення держбюджету на 1996 рік, що розпочався нинішнього тижня, на таку колосальну суму вугільній промисловості годі сподіватися: за словами голови Комісії з питань бюджету Миколи Азарова запланована сума може змінитися хіба що на 1—2 трильйони карбованців.

Тож об'єктивно ситуація складається таким чином, що шахтарям, очевидно, доведеться припинити страйк і вже після того продовжити переговори з урядом. На це саме вказує обговорення підписаного минулого тижня Указу Президента «Про структурну перебудову вугільної промисловості». Указ, як відомо, передбачає надання шахтам юридичної та фінансової самостійності, а, отже, страйкуючи, шахтарі фактично працюють проти свого майбутнього — вже сьогодні багато фахівців висловлюють побоювання, що без нормальної експлуатації лави можуть не витримати. А це може взагалі залишити людей без роботи.

Крім того, на шахтарів сьогодні тиснуть металурги, енергетики та коксохіміки. Зокрема, у зверненні ЦК профспілки працівників енергетики зазначено, що підприємства Мінвуглепрому винні сьогодні енергетикам на 15 трильйонів більше, тому енергопідприємства вже не можуть брати нові кредити, бо це призведе до банкрутства енергокомплексу України. Разом з тим невідвантаження вугілля може призвести до розвалу всієї енергосистеми. Незадоволені шахтарями і металурги. Наприклад, гендиректор комбінату «Запоріжсталь» Віталій Сацький заявив, що ціна донецького вугілля вже перевищила світові ціни, а до того ж немає гарантій, що хоча б за такою ціною воно надходитиме стабільно. Тому й доводиться укладати угоди з ким завгодно, бо на Донбас годі сподіватися.

Можливо, єдиним позитивним результатом нинішнього страйку шахтарів буде те, що вугільну галузь, нарешті, буде реформовано та що кошти зі створюваного фонду з підтримки паливно-енергетичного комплексу не спрямовуватимуться галузі загалом, а надаватимуться конкретним юридичним особам. А там, дивись, і у вугільній промисловості з'явиться конкуренція.

Весна в дорозі — село в тривозі

Статистика тижня

Цього тижня особлива увага — сільському господарству. З цих проблем звітував уряд перед парламентом. Пропонуємо вашій увазі деяку статистику галузі. Висновок про «набуток» робіть самі.

Сільськогосподарський сектор України, який після розпаду Союзу був чи не найпотужнішим з-поміж колишніх республік, занепадає. За п'ять років в Україні стало менше на 7 мільйонів голів великої рогатої худоби, на 6,3 мільйона — свиней, на 397 тисяч штук — птиці. За п'ять років упало виробництво: молока — на 7,3 мільйона тонн, м'яса — на 2,8 мільйона тонн, яєць — на 6,8 мільярда штук. Недобираємо приблизно 10 мільйонів тонн зерна.

Для того, щоб придбати один трактор типу МТЗ, господарству необхідно реалізувати 86 тонн зерна або 142 тонни молока чи 32 тонни м'яса, за «Дон-1500» відповідно — 778, 1288 і 199 тонн, за тонну бензину — 1,4, 2,3 і 0,36 тонни. Це просто грабунок.

Практика свідчить, що на вирощування тонни живої ваги худоби затрачається 95 мільйонів карбованців, а реалізаційна ціна — 53 мільйони. На виробництві тонни молока господарства зазнають збитків на два з лишком мільйона карбованців.

За словами міністра сільського господарства Павла Гайдуцького, очікуваний за 1995 рік прибуток сільськогосподарських підприємств становитиме 56,5 трильйона карбованців, що практично на рівні 1994 року, а рентабельність — лише 8,3 відсотка проти 44,5 у 1994 році. Кожне четверте господарство завершило рік зі збитками. Повністю збитковою стала тваринницька галузь. Разом з перехідними з 1995 року не покритими виручкою витратами дефіцит фінансових ресурсів у 1996 році становитиме 689,4 трильйона карбованців. За відсутності державної підтримки тваринництва спад поголів'я і виробництва продукції у галузі буде більшим, ніж у 1995 році. Збитки тваринництва за 1996 рік становитимуть 109 трильйонів карбованців.

Людмила МЕНЖУЛІНА, «Голос України»

«Укргазпром» знову крайній?

«Розборки» тижня

ЧЕРЕЗ те, що не можуть розрахуватися за газ 1095 підприємств з початку року відключено від «загальної труби». На 295 підприємствах «заморожено» технологічні цикли, і газ подають лише для побутових потреб.

І все ж таки добова перевитрата по країні становить 50 млн. кубометрів. Російські постачальники газу вкрай стурбовані тим, що в магістральних газопроводах, які несуть паливо через Україну до Європи, знижується тиск. Нас знову звинувачують у звичках трамвайних «зайців». А над «Укргазпромом» нависає загроза штрафів за невиконання умов контракту.

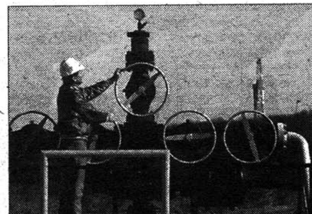
У чому його смисл? Як відомо, за новою системою газозабезпечення, закупівлею газу займається тепер не «Укргазпром», а оптові імпортери. Спеціальна комісія при Кабінеті міністрів, яка контролює ринок газу, затвердила схему територіального поділу сфер впливу компаній, що торгують газом в Україні. З них найбільші чотири: «Єдині енергетичні системи», «Інтергаз», ІТЕРА, ОЛГаз. Обласні адміністрації зобов'язані укладати з ними договори на ту кількість газу, що його в змозі оплатити. Маються на увазі передусім промислові потреби. Оптовики-імпортери, згідно із замовленням, закуповують російський або туркменський газ, у свою чергу, платять «Укргазпрому» та «Укргазу» за транзит і доставку палива споживачам.

«Укргазпром» виступає гарантом перед постачальником газу і, якщо за донором не заплачено, той самий «Укргазпром» «знімає» споживачів з гарантії, не поставляючи їм газ. Читай — відключає. Але діє не самосудом, а узгоджено з держінспекцією з ефективного використання газу, представниками «Укргазу» та місцевих адміністрацій.

Задумана схема мала б дати добрий результат, і насамперед зняти відповідальність держави за неплатників. Бо величезний зовнішній «газовий» борг України саме й становлять борги внутрішніх споживачів.

А що вийшло на ділі? Борги не тільки не зникли, а й зросли, хоча комерсанти-оптовики через засоби масової інформації щосили переконують громадськість у протилежному. Мовляв, російський газ тільки тому й іде зараз, що недержавні структури взялися за розв'язання такого складного завдання. Як узялися? З виду дуже дружно. В січні замість планованих 14 млрд. 579 млн. кубометрів газу в Україну надійшло й успішно розійшлося вже 15 млрд. 692 млн. кубометрів газу.

Та, як з'ясувалося, ніхто оком моргнути не встиг, не те що врахувати постачальників, де, ким і як було перевитрачено газ. Немає обліку, як немає досі контрактів торговців газом з «Укргазпромом», «Укргазом» на транспортування. Диспетчери російської сторони також дають зрозуміти — грошей з України не отримують, припиняють торгувати.

Газ поки що в Україну йде, поставки можуть бути збільшені, але потрібні тверді гарантії. Отож на «Укргазпром» тиснуть з обох сторін — свої і сусіди. Адже хтось має відповідати.

Не далекий той час, коли приєднаються з претензіями і споживачі, яких мимоволі доведеться відключати.

А хто насправді винен? Як звичайно, киваємо на непомірні газові тарифи, на неплатоспроможність населення, недосконалість законів, недієздатність нової газорозподільчої системи. Наче за всім цим не конкретні люди стоять.

Василь ПРОЦЕНКО, начальник паливно-транспортного управління Міненерго України

ЗА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ ТАКОЖ ТРЕБА ПЛАТИТИ ЯК ЗА ТОВАР

Тривога тижня

ЕНЕРГЕТИКИ України переживають важкі часи. А страйк шахтарів погіршує становище такою мірою, що країна невдовзі може опинитися на грані цілковитого енергетичного краху. Звичайно, заборгованість Міненерго перед гірниками за відвантажене вугілля велика — близько 13 трлн. крб., та водночас борг підприємств Мінвуглепрому за використану електро- і теплоенергію набагато більший — понад 27 трлн. крб. А коли взяти до уваги, що й інші споживачі не платять за енергію (загальна абонентська заборгованість уже перевищила 156 трлн. крб.), то що, й енергетикам страйкувати? Уявіть собі хоч на мить, що зупинилися електростанції: все поринає у темряву й холод, починаються аварії на підприємствах, зупиняється транспорт, переривається зв'язок, гинуть люди в операційних, не працюють водоочищення й каналізація і т. д., і т. п...

Тим часом реальна ймовірність цього чимала. Запаси вугілля на деяких електростанціях, приміром Трипільській, Вуглегірській, Ладижинській, спрацьовані цілком, і ці станції працюють, як то кажуть, «з коліс» — усе вугілля, що надходить, тут же спалюють, а на Луганській, Зміївській, Криворізькій, Запорізькій та деяких інших ДРЕС вугілля залишилося буквально на кілька діб роботи. А коли шахтарі не поновлять відвантаження вугілля, передбачене погодженим графіком (90 тис. тонн на добу), енергетики будуть змушені повністю зупинити електростанції.

Слід зазначити, що Міненерго України, попри всі фінансові труднощі, завжди докладало максимум зусиль під час розрахунків за одержане вугілля. Так, торік з 23 трлн. крб. одержаних кредитів (узятих, до речі, під високі відсотки, що їх сплачуватимуть аж ніяк не вугільники!) 21 трлн. крб. було направлено підприємствам Мінвуглепрому для виплати зарплати. Тож нарікання на Міненерго з цього приводу не має під собою вагомих підстав.

В Україні нині намітилася тенденція до зниження рівня видобутку вугілля. Тому навіть за нормальної і безперервної роботи наших шахтарів для потреб електроенергетики все одно не вистачатиме близько 15 млн. тонн вугілля на рік. Отже, його доведеться закуповувати за кордоном — у Польщі й Росії, і для цього, безперечно, знадобляться «живі» гроші. А іншого джерела фінансування, крім платежів споживачів, Міненерго не має.

Ще одна проблема, тісно пов'язана з попередніми. Це перехід цього року на нову систему газозабезпечення. Як відомо, поставки газу тепер забезпечуватимуть в основному комерційні структури. З ними енергетики повинні розраховуватися також «живими» грошима. Пропозиції «бартерного» розрахунку електроенергією не завжди знаходять відгук у комерсантів, бо вони часто-густо на можуть знайти вигідний варіант її реалізації. Тому гарантованість поставок газу для електростанцій України на цей рік — під великим знаком запитання.

Таким чином, головним завданням нині для енергетиків є стягування платежів за відпущену споживачам електричну й теплову енергію. Саме з ним ми й не впоруємося. Так, за січень споживачі оплатили тільки 65 % спожитої ними енергії, з них 41 % — за взаєморозрахунком і лише 24 % — «живими» грошима. Найнижчі показники — по «Дніпроенерго» (9%), «Запоріжобленерго» (11%) і «Донецькобленерго» (12%), тобто фактично по областях, які мають найбільший потенціал.

Володимир МЕНИСЕНКО, заслужений журналіст України

«Факел Бірмінгаму» — в Каховці

Відзнака тижня

УЛІТКУ «Голос України» в рубриці «Вітчизняний стиль» уже писав про визнаного світового лідера в технології рейко- і трубозварювання — Каховський завод електрозварювального обладнання. Завод виконує замовлення для США, Росії, Австрії, азіатських країн Тихоокеанського регіону. З конвейєра підприємства сходить різноманітного зварювального обладнання більш як 50 найменувань. Без перебільшення, це — перлина вітчизняного електроприладобудування.

Днями на підприємство із США надійшла приємна новина. Інститут міжнародного фінансового й економічного партнерства та Міжнародна академія лідерів бізнесу і адміністрування удостоїли нагороди «Факел Бірмінгаму» директора КЗЕО, заслуженого машинобудівника України Ярослава Микитина. Як сказано в телеграмі, цю престижну міжнародну нагороду присуджено йому за особистий внесок у справу економічного виживання й розвитку галузі в умовах соціально-економічної кризи. Я. Микитина обрано також почесним академіком Міжнародної академії лідерів бізнесу й адміністрування.

Компроміс тижня

Сергій ВЛАД, журналіст

Що кому дасть колгоспний траст?

ЯК ВІДОМО, наприкінці січня Верховна Рада України прийняла Закон «Про зауваження Президента України до Закону «Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі», який на сьогодні має чи не найбільший резонанс у державі. Нагадаю, що законом, прийнятим восени минулого року (ще без зауважень Президента), передбачалося безоплатне передання акцій переробних підприємств, що приватизуються, сільськогосподарським підприємствам.

З цим не погодився не лише Президент. Світовий банк, приміром, одразу пообіцяв переглянути рішення про надання Україні багатомільйонних кредитів. Причому іноземних експертів пригнічував не лише безальтернативний характер запропонованої схеми, а й відверте нехтування інтересів непрацездатних та пенсіонерів, сільських вчителів і лікарів, котрі мають не менше прав на власність, ніж колгоспники або переробники. Цим, власне, і пояснювалося вето Президента України на цей закон. Проте наприкінці січня народні депутати цілковитою більшістю голосів висловилися за його введення в дію. Компроміс з Президентом України не потребує коментарів, бо йдеться про надання колгоспам і радгоспам, як юридичним особам з метою залучення сертифікатів фізичних осіб, права створювати довірчі товариства, тобто трасти. Звичайно, цей процес відбуватиметься під невсипущим контролем сільських менеджерів — голів колгоспів, котрі навряд чи поквапляться вкладати сертифікати своїх підлеглих в акції переробних підприємств. Ці акції — закон дозволяє — вони візьмуть голіруч. А вже потім приберуть до рук і сертифікати односельців. Симптоматично, що сучасні голови колгоспів та радгоспів за силою впливу на формування державної політики мало чим поступаються колегам часів колективізації. Хіба що частіше за своїх попередників недосівають, недоорюють, недозбирують. От і сьогодні — те саме.

Минулого тижня свій тихий, на відміну від шахтарського, протест висловлювали у різні способи переробники сільськогосподарської продукції — борошномели, пивовари, ковбасники та інші. Чекали на повторне президентське вето. Але, що називається, знову не встигли за товаровиробниками. Ті висловили протест дещо раніше, і був він неабияк дорогий: сумарна вартість претензій підприємств АПК перевищила, як стало відомо на спільному засіданні Президій Кабміну та Верховної Ради, 350 трильйонів карбованців. Але, грубо кажучи, дві третини цих коштів є не що інше, як взаємна заборгованість. А що як у керівникові колгоспу ще не народився менеджер?! Ох, і непрості ж то народини!

Ретро-новина тижня

Леонід БРОВЧЕНКО, «Голос України»

Це забуте слово «розстрочка»

ЗАТВЕРДЖЕНО правила, які регламентують порядок продажу в кредит непродовольчих товарів, що мають тривалі строки служби.

До орієнтовного переліку товарів, що їх рекомендовано для продажу в кредит, належить побутова телерадіоапаратура, електропобутові товари, музичні інструменти, кінофотоапаратура, меблі, товари для новонароджених, дитячі коляски, садові будинки, стандартні будинки з комплектами деталей до них, будівельні матеріали, сантехнічні товари, тканини, одяг, взуття, килимові та тюлегардинні вироби, вироби з кришталю, фарфору, фаянсу, хутряні вироби, транспорті засоби, технічні засоби та устаткування, що використовуються в особистих та фермерських (селянських) господарствах, газові плити. Але остаточний перелік цих товарів визначає суб'єкт-господар.

Цікаво, що на товари, придбані в кредит, поширюються гарантійні строки користування і порядок обміну. Їх продаж у кредит і сплата внесків здійснюються за цінами, що діють на день продажу. Наступна зміна цін на товари, аналогічні проданим у кредит, не зумовлює перерахунку.

Передання покупцеві товарів, що їх купують у кредит, здійснюється в разі оплати не менш як 25% їх вартості, а товарів за ціною понад 20 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян — не менш як 50%. Решту вартості товарів покупець сплачує у строк від 6 до 12 місяців, а товарів, ціна яких перевищує 20 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, — у строк до 2 років.

Сума кредиту, що надається, не повинна перевищувати тримісячної зарплати (заробітку, стипендії, пенсії) в разі продажу товарів у кредит з виплатою його на 6 місяців, шестимісячної — за кредит платежу на 12 місяців, дванадцятимісячної — на 24 місяці.

У разі, коли вартість товару перевищує граничну суму кредиту, різницю між вартістю товару та сумою наданого кредиту має бути сплачено покупцем під час отримання товару за готівку або шляхом перерахунку грошових коштів у безготівковому порядку через установи банку.

«Правила продажу товарів тривалого користування в кредит» затверджено наказом по Міністерству зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі від 18 грудня 1995 року № 169. Зареєстровані у Мін'юсті 29.12.1995 р. № 487/1023. З ними можна ознайомитися у всеукраїнській податковій газеті «Плюс-мінус» № 7 за цей рік.

І останнє. Правила ці мають лише рекомендаційний характер.

«Челнок» — держи носа за законом

Діловий компас підприємця

Характер поїздок наших рядових громадян закордон завжди відрізнявся від того, як це робили мешканці інших країн. Іноземні громадяни відправлялися в закордонне турне, щоб побачити пам'ятки, відпочити, весело провести час. Мета поїздок співвітчизників була інша. Не звертаючи жодної уваги на всілякі там Лаври, Букінгемські палаци і падаючі Пізанські вежі, вони прагнули одного: максимально зекономити «бакси» й привезти за них щось додому.

На жаль! Кілька років незалежного існування у житті наших співвітчизників нічого не змінили. Навпаки, мета їхня ще більше визначилася: купувати там, продавати тут, бо це дає можливість досягнути головного — вижити.

Мета, ця природня, і її ніхто не засуджує. Якщо держава не турбується про громадян, то вони мають самі потурбуватися про себе. Прикро лише, що, пускаючись у плавання по такому непростому морю підприємництва, останні роблять це без «компасу» та інших «навігаційних приладів», без багажу навіть тих мінімальних знань, необхідних для успіху. А втім, чого дивуватися? Де, в якому виданні в популярній і, водночас, у формі, яка відповідала б чинному законові, можна одержати також колективні консультації?

Сподіваємося, що тепер цю прогалину буде заповнено. «Голос України» і Всеукраїнська тижнева податкова газета «Плюс-мінус» (передплатний індекс видання 40021) пропонують першу добірку матеріалів такого роду. Звичайно ж, далеко не на всі свої запитання одержать відповіді підприємці. Але ми сподіваємося, що наші зустрічі триватимуть, що ви, зателефонувавши і написавши нам, повідомите про те, що вас цікавить.

Закордон починається з паспорта

Які умови одержання закордонного паспорта для осіб, які оформлюють паспорти, переважно для проведення різних торговельних операцій, чи є обмеження для «човників», відмови? Консультує заступник начальника відділу управління паспортної та міграційної роботи ГУ МВС України в м. Києві Микола ЯРИНА.

—Миколо Федоровичу, скажіть, будь ласка, які документи для оформлення паспорта має представити «човник»?

— Відразу зазначу, що якоїсь «човникової» статистики ми не маємо. Дізнатися, чи їде людина в гості чи для закупівлі товару під час видавання паспорта, погодьтеся, неможливо. Тож закордонні паспорти для «човників» видають на загальних підставах. Вимоги? Необхідна місцева прописка. В районних відділах віза реєстрацій заповнюється заява-анкета, бажано на друкарській машинці. Її засвідчують печаткою за місцем роботи. Ті, хто не працює, мають засвідчити її за місцем прописки в ЖЕУ. При собі слід мати трудову книжку. Тим, хто не досяг двадцяти семи років, в анкеті потрібно мати позначку районного військкомату або пред'явити військовий квиток. Що ж до фотокарток, то в деяких районних відділах встановлено спеціальні машини, що зроблять знімок. Коли таких машин немає, варто звернутися до фотоательє, і подати три кольорові або чорно-білі знімки розміром 3,5 х 4,5 сантиметра.

Закордонні паспорти видають повнолітнім особам. Самостійний виїзд дітям до 15 років дозволено лише за умови згоди їхніх батьків, що засвідчується нотаріально. Замість паспорта оформлюють проїзний документ дитини.

Безперечно, для виїзду до зарубіжної країни у вас вимагатимуть внутрішній паспорт і квитанцію про сплату держмита та послуг ВВІРу.

— І який розмір плати?

— За прийом, реєстрацію заяв, консультації на право виїзду за кордон треба заплатити 612 тисяч карбованців. Видача паспорта нового зразка — 8 мільйонів 50 тисяч карбованців, а також 15 доларів. Сплачують їх за курсом Національного банку України на день подання документів. Продовження терміну дії закордонного паспорта — 3 мільйони 400 тисяч карбованців плюс держмито — 612 тисяч карбованців. Перереєстрація паспорта коштує також 3 мільйони 400 тисяч карбованців. Внесення до паспорта змін — 850 тисяч карбованців плюс 612 тисяч держмита.

— Який термін видання закордонних паспортів?

— Заяви розглядають не менш як три тижні, але не більш як три місяці від дня подання документів. Термінові заяви розглядають протягом десяти днів (коли виїжджають на похорони, лікування). Під час видання «термінових» паспортів усі згадані мною суми збільшуються вдвічі.

— Хто приймає рішення про видання паспорта?

— Відповідні паспортні служби здійснюють необхідну перевірку за обліком органів внутрішніх справ. Органи Служби безпеки перевіряють обізнаність заявника про відомості, що становлять державну таємницю, а також наявність інших підстав, що можуть перешкодити його виїзду.

— Назвіть ці підстави.

— Окрім державної таємниці, у виданні паспорта може бути тимчасово відмовлено, коли людина свідомо розповсюджує про себе неправдиву інформацію, коли проти неї порушено кримінальну справу або вона перебуває під адміністративним наглядом міліції. А також коли судовим вироком її визнано особливо небезпечним рецидивістом. Паспорт не видаватимуть і в тому разі, коли проти неї подано цивільний позов до суду. Доведеться дочекатися закінчення розгляду справи. Не видаватимуть закордонний паспорт юнакам, яких призивають на військову службу. Неврегульовані аліменти, договірні та інші невиконані зобов'язання — ще одна перешкода для видання паспорта.

— Припустимо, що ці особи вже мають закордонний паспорт. Де він має зберігатися?

— У паспортній службі за місцем прописки. Здати його туди потрібно протягом місяця після появи обставин, про які я розповідав. А коли заявникові вже дозволено виїзд за кордон, паспорт йому повернуть протягом десяти днів з моменту звернення до паспортної служби.

— Розглянемо таку ситуацію: заявник одержав закордонний паспорт, але згубив його. Як чинити в такому разі?

— Новий паспорт видадуть після перевірки обставин загублення, а також після сповіщення органів прикордонних військ і Міністерства закордонних справ для поінформування зарубіжних країн про визнання загубленого паспорта недійсним.

— У які країни дозволено виїзд без оформлення візи?

— Міжнародні угоди, які регулювали взаємні поїздки громадян колишнього СРСР і Болгарії, Румунії, Угорщини, В'єтнаму, Камбоджі, Монголії, КНР, КНДР, Куби, Лаосу залишаються чинними на підставі принципу взаємності. Це стосується й країн колишніх СФРЮ та ЧСФСР.

По злато, срібло...

Отже паспорт придбано, час займатися справою. Скажімо, відправитися до Туреччини за покупкою виробів із золота та срібла. Але тут одразу ж перед вами постає низка проблем. Треба зареєструватися як суб'єктові підприємницької діяльності без утворення юридичної особи. Як це зробити? Де можна отримати ліцензію на право торгівлі ювелірними виробами із коштовних металів? Які податки сплатити під час ввезення їх до України? Ось далеко не повний перелік питань, які з'являються у тих, хто вирішив зайнятися підприємництвом, пов'язаним з поїздками за кордон. Відповідає на них начальник відділу обслуговування платників — фізичних осіб Державної податкової інспекції по м. Києву Михайло МАЛАШОК.

Громадяни, які бажають взятися за підприємницьку діяльність без утворення юридичної особи, мають відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 29.04.94 р. № 276 «Про затвердження положення про державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності» зареєструватися у виконавчому комітеті районної, міської (у містах без районного відділення) Ради народних депутатів або у відповідних органах державної адміністрації за місцем проживання (прописки).

Для реєстрації вони подають до цих органів реєстраційну картку (належно заповнену) і документ, який підтверджує сплату реєстраційного збору, і подають документ, який засвідчує їх особу. За реєстрацію громадян — суб'єктів підприємницької діяльності без утворення юридичної особи, які здійснюватимуть підприємницьку діяльність у сфері торговельно-посередницьких послуг, слід сплатити реєстраційний збір у розмірі 5 (п'яти) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян на місяць — 8 млн. 500 тис.

Громадяни, які зареєструвалися як суб'єкти підприємницької діяльності без утворення юридичної особи, мають стати на облік у місцевій податковій інспекції як платники податків.

Для того, щоб займатися торгівлею виробами із дорогоцінних металів, громадяни мають відповідно до «Інструкції про умови та правила здійснення підприємницької діяльності з видобутку дорогоцінних металів і коштовного каміння, виготовлення й реалізації виробів з використанням їх, збору і перероблення твердих і рідких відходів виробництва, які містять дорогоцінні метали і дорогоцінне каміння, лому цих металів, контролю за дотриманням даних правил і умов про порядок видачі ліцензій», яку затверджено наказом Міністерства фінансів України від 6 січня 1994 року № 1, зобов'язані одержати в Міністерстві фінансів ліцензію.

Для отримання ліцензії треба подати до Мінфіну в установленій формі заяву та інші документи, необхідні для оформлення ліцензії.

За видання ліцензії громадяни-підприємці вносять плату в розмірі одного неоподатковуваного мінімуму доходів громадян на місяць — 1 млн. 700 тис. крб.

Відповідно до Закону України від 16 листопада 1995 року п. 432 «Про деякі питання оподаткування підакцизних товарів», який постановою Верховної Ради України від 16.11.95 р. № 433 набуває чинності з 01.01.96 р., платниками акцизного збору й податку на добавлену вартість вважаються всі громадяни, які імпортують (пересилають) товари в обсягах, які перевищують 1400 доларів США. В даному разі сплачується також митний ввізний збір відповідно до єдиного митного тарифу. Ціни на товари визначає інспектор митниці, виходячи з ярликів на товарах або з цін на вказаний товар, які діють на даний час в Україні.

Їздять наші підприємці не лише до Туреччини, і не лише по дорогоцінні метали. Скажемо більше: найчастіше ці вояжі пов'язані з купівлею автомобілів у Голландії, Бельгії, Німеччині. Тому, гадаю, пропонований нижче матеріал становитиме для них неабиякий інтерес.

Хочу іномарку!

Правила ввезення в Україну транспортних засобів

Навколо теми ввезення в нашу країну транспортних засобів, зокрема автомобілів, на початку цього року з'явилося багато пересудів і галасу, спричинених введенням з 1 січня Закону України «Про деякі питання оподаткування підакцизних товарів» і відповідної постанови Кабінету міністрів України, а також зміною ставок ввізного мита на окремі види товарів (окрема постанова Кабінету міністрів від 13 грудня 1995 року). Що ж конкретно змінилося у правилах ввезення з початку цього року і кого це стосується? На це й інші запитання відповідає заступник начальника управління митного контролю Держкомитниці України Едуард ІВАНЧЕНКО.

— Едуарде Пилиповичу, почнемо з головного питання: якими нормативними документами регламентується сьогодні митне оформлення транспортних засобів для фізичних та юридичних осіб?

— Для фізичних осіб оформлення транспортного засобу регламентується, як і раніше, «Правилами митного оформлення транспортних засобів, які перетинають митний кордон України», які набрали чинності 21 серпня минулого року. Я хотів би виокремити в цих правилах головні моменти, з якими пов'язано немало проблем, які виникають на кордоні через недостатню поінформованість наших громадян, або їх свідомо протизаконні дії. Це стосується передовсім митних обмежень. Що вміщує в собі це поняття в даному разі? Заборону на відчуження (тобто продаж) і на використання у підприємницьких та інших цілях, крім тих, у зв'язку з якими було надано митні пільги, доручення на користування (в тому числі з правом на розпорядження)

іншим фізичним особам (крім батьків, одного з подружжя, дітей, рідних братів і сестер) або юридичним. Митні обмеження встановлюються митними органами у таких випадках: під час оформлення транспортних засобів з наданням митних пільг, передбачених законодавством; під час тимчасового ввезення транспортних засобів в Україну; в разі подання митним органам неправильно оформлених документів на право володіння транспортними засобами і технічних (реєстраційних) документів на них або в разі відсутності таких; в разі використання для придбання транспортних засобів іноземної валюти без підтверджених джерел її походження, а також під час оформлення транспортних засобів, що їх ввозять у нашу країну для постійного користування, які не зняті з обліку у відповідних органах країни, де їх було зареєстровано. Встановлені митними органами викладені вище обмеження діють протягом двох років, тобто до закінчення цього терміну громадянин, який купив за кордоном автомобіль, не має права його продати чи подарувати.

— Поговорімо про пільги, бо ця тема, досить болюча, сьогодні стосується багатьох співгромадян, котрі перетинають кордон...

— Згідно із Законом України «Про деякі питання оподаткування товарів», що набрав чинності з 1 січня цього року, і відповідною постановою Кабміну пільговим категоріям громадян (ветерани й інваліди Вітчизняної війни, прирівняні до них категорії громадян, «чорнобильці» та інші) тепер доведеться платити на митниці за придбані за кордоном підакцизні товари податок на добавлену вартість (20 відсотків вартості) та акцизний збір (35 відсотків) на загальних підставах. Тобто тепер товар, який вони ввозять, коштуватиме їм на 55 відсотків дорожче, коли це, наголошую, підакцизний товар (у даному разі — автотранспортний засіб іноземного виробництва, бо за автотранспортні засоби виробництва країн СНД, що їх ввозять, податок на додаткову вартість не стягується). Перелік підакцизних товарів було ухвалено двома відповідними постановами Верховної Ради — від 4 квітня 1994 року і від 5 серпня 1994 року. А пільги зберігаються лише щодо мита — його не стягують з тих громадян, які входять до категорії осіб, які користуються митними пільгами. Що ж до транспортних засобів, то на автомобілі виробництва країн СНД його не нараховують взагалі. У решті випадків мито стягується з фізичних осіб у встановленому порядку. Обчислюють його залежно від віку машини й обсягу її двигуна: чим «старша» машина і більший обсяг двигуна, тим більше мито. Розцінки його нагадаю: якщо автомобілю менше року, за один кубічний сантиметр його двигуна стягується 10 центів, якщо його вік від 1 до 3 років, вартість «кубика» — 15 центів; від 3 до 6 відповідно 30; понад 6 років — 50 центів. Хочу звернути увагу читачів на те, що в Україну заборонено ввозити автомобілі, вік яких перевищує 10 років (за винятком тих випадків, коли транспортний засіб є спадщиною або його ввозить громадянин, який в'їздить в Україну на постійне місце проживання, або його ввозять з колекційною метою). Більше винятків немає. Скасувати цю заборону в тому чи тому випадку може лише Кабінет міністрів окремим розпорядженням, бо такий порядок затверджено саме ним. Загострюю увагу на цьому, бо часто-густо громадяни звертаються з такими проханнями у митні органи. Адже той порядок і ті правила, що їх ми дотримуємося, встановлює уряд.

— А який порядок митного оформлення транспортного засобу, що його ввозять в Україну? Які документи має подати в митницю новоспечений володар автомобіля?

— Два примірники автомобільної митної декларації (на кожний транспортний засіб окремо) і документи, які підтверджують повноваження володіння або користування (в тому числі з правом розпорядження), технічні або реєстраційні документи на транспортний засіб, а в разі потреби — документи, які засвідчують факт використання іноземної валюти на придбання автомобіля з підтвердженням джерел її походження.

Хочу звернути увагу ще на один момент, дуже важливий під час нарахування мита, акцизу та ПДВ. Бувають випадки заниження власником автозасобу реальної вартості машини. Згідно із встановленим порядком визначення вартості автозасобів, що їх ввозять в Україну, здійснюється на підставі договорів купівлі-продажу, дарування, рахунків, рахунків-фактур, заяв громадян тощо. Проте в разі сумнівів щодо достовірності заявлених сум вартості засобів, які ввозять, їх вартість можуть визначати безпосередньо митні органи на підставі наявної у митниці цінової інформації на такі або аналогічні транспортні засоби.

— Едуарде Пилиповичу, кілька слів про юридичних осіб. Що змінилося для них останнім часом в цьому плані?

— У зв'язку з новим Законом «Про деякі питання оподаткування підакцизних товарів» скасовано пільги щодо сплати акцизу та ПДВ і для тих юридичних осіб, які цими пільгами користувалися (різноманітні благочинні фонди тощо). Для решти осіб правила ввезення і митного оформлення транспортних засобів не змінювалися, за винятком того, що постановою Кабінету міністрів від 13 грудня 1995 року змінено ставки ввізного мита на окремі види товарів, зокрема автотранспортні засоби. Їх запроваджено з 1 січня цього року. Відмінна особливість нових ставок у тому, що тепер мито обчислюється не в центах, а в екю, і залежить від обсягу двигуна і коду автомобіля. Реально навіть приблизний підрахунок показує, що ці ставки дещо нижчі за чинні раніше. Зрештою юридичним особам тепер ввезення автозасобів до нашої країни обходитиметься дешевше.

Митниця: розрахуймося

КУПІВЛЮ зроблено. Ви на кордоні. Настав час розраховуватися за придбаний товар. Як це робити? Розповідає заступник начальника відділу неторгових операцій Управління організації митного контролю Митного комітету України Олександр АСЄЄВ.

Розглянемо кілька конкретних випадків нарахування і сплати ПДВ і акцизного збору під час перевезення громадянами товарів через митний кордон. У разі, коли їх ввозять або пересилають на суму, що перевищує еквівалент 1400 доларів США, ПДВ нараховують за формулою (В+М) х П/100, де В — митна вартість предметів (товарів), що підлягають обкладенню митом; М — сума мита, нарахована на частину предметів (товарів), які підлягають обкладенню митом; П — ставка ПДВ — 20 відсотків.

У разі ввезення (пересилання) транспортних коштів і запасних частин до них (окрім тих, що виробляються в СНД), які підлягають обкладенню митом, ПДВ нараховують за формулою: (В+З+М) х П/100, де В — митна вартість транспортних засобів і запасних частин до них; З — сума митних зборів, які підлягають оплаті під час митного оформлення; М — сума мита, яку нараховують на транспортні засоби і запчастини до них під час ввезення (пересилання) на митну територію України; П — ставка ПДВ — 20 відсотків.

Що ж до акцизного збору, то його нараховують і стягують під час ввезення (пересилання) громадянами на митну територію України підакцизних предметів (товарів), перелік яких визначають постанова Верховної Ради України від 04.02%94 р. №3951—XII і постанова Кабміну від 05.08.94 р. №526.

Під час нарахування акцизного збору митну вартість предметів (товарів) визначають за товарними чеками, рахунками-фактурами, договорами купівлі-продажу тощо. Під час нарахування акцизного збору на автомобілі його митну вартість визначають у такий самий спосіб, як і під час нарахування мита відповідно до Декрету Кабміну України від 11.01.93 р. №2—93.

Акцизний збір на підакцизні предмети (товари) нараховують за формулами: на предмети, які не обкладаються митом, — В х А/100, де В — митна вартість підакцизних предметів; А — ставка акцизного збору; на предмети (товари), які підлягають обкладенню митом: (В+М) х А/100, де В — митна вартість підакцизних предметів (товарів); М — сума мита, нарахованого на підакцизні предмети (ту саму частину від загальної кількості, що підлягає стягненню мита); А — ставка акцизного збору.

На транспортні засоби і запчастини до них (крім вироблених в СНД), що їх ввозять на митну територію України: (В+З+М) х А/100, де В — митна вартість транспортних засобів і запасних частин до них, на які встановлений акцизний збір; З — сума митних зборів, що підлягають сплаті під час митного оформлення згідно з постановою Кабінету міністрів від 02.03.94 р. №133; М — сума мита, нарахована за ставками, встановленими Декретом Кабміну від 11.01.93 р. №2-93; А — ставка акцизного збору.

Тим, хто цікавиться нарахуваннями і стягненнями ПДВ та акцизного збору під час проходження через митниці України інших товарів, рекомендую Інструктивного листа Держкоммитниці України за №11/2—6020 від 29.12.95 р., у якому тимчасовий порядок нарахування і стягнення ПДВ та акцизного збору викладено цілком. Такий порядок встановлено у зв'язку з прийняттям і набранням чинності з 1.01.96 р. Закону України «Про деякі питання оподаткування підакцизних товарів», яким внесено зміни до декрету Кабміну від 26. XII.92 р. №14—92 «Про податок на добавлену вартість» і від 26. XII.92 р. №18—92 «Про акцизний збір».

Рахунок пред'являє держбюджет

ТОВАР, завезений з-за кордону, продано. Які податки слід при цьому сплатити? Слово старшому податковому інспектору ГПІ по Києву Галині ГОНТІ.

Оподаткування доходів фізичних осіб від реалізації автомобілів передбачено наказом Головної державної податкової інспекції України від 22.08.95 р. № 73 «Порядок стягнення податку на промисел з фізичних осіб, які здійснюють продаж власних автомобільних засобів».

Коли фізична особа продає свій власний автомобіль один раз протягом календарного року, доход, одержаний від цієї операції, не підлягає оподаткуванню.

Згідно з Правилами державної реєстрації та обліку автомобілів, автобусів, самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів і мотоколясок, затверджених постановою Кабміну України від 21 жовтня 1993 року № 873, під час укладення другої, третьої, четвертої угоди купівлі-продажу власних автотранспортних засобів, не засвідчених нотаріально, протягом календарного року фізична особа зобов'язана подати в органи Державної автоінспекції України одноразовий патент, який засвідчує сплату податку на промисел згідно з Декретом Кабміну від 17.03.93 р. № 24-93 «Про податок на промисел».

У разі неподання фізичною особою одноразового патенту на право продажу власного автотранспортного засобу, доходи, отримані від другого-четвертого продажу, оподатковуються прибутковим податком відповідно до порядку, встановленого розділом 4 Декрету Кабміну від 26.12.92 р. № 13-92 «Про прибутковий податок з громадян».

Коли фізична особа реалізує власні автотранспортні засоби п'ять разів і більше на календарний рік, її діяльність розглядають як систематичну для одержання прибутку згідно із Законом України від 07.02.91 р. № 698-XII «Про підприємництво». Такі громадяни мають зареєструвати підприємницьку діяльність. Оподаткування доходів фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності здійснюється відповідно до розділу 4 Декрету Кабміну України «Про прибутковий податок з громадян».

У разі продажу громадянином автотранспортних засобів з нотаріальним засвідченням угод купівлі-продажу незалежно від кількості таких угод протягом календарного року прибутковий податок не стягується, згідно з пунктом «е» статті 5 Декрету Кабміну «Про прибутковий податок з громадян».

Коли фізична особа продає власні автомобілі через організації, які здійснюють продаж на комісійних засадах (комісіонери), незалежно від кількості укладених протягом календарного року угод купівлі-продажу прибутковий податок комісіонером не стягується, але згідно зі ст. 12 Декрету Кабміну «Про прибутковий податок з громадян» у 30-денний термін після сплати подаються у податкову інспекцію за місцем проживання громадян відомості за формою 2 про сплачені суми. Подальше оподаткування цих фізичних осіб здійснюється згідно з вимогами вказаного Декрету.

Закони краще не порушувати

ЗВИЧАЙНО ж, більшість громадян займаються підприємницькою діяльністю відповідно до чинних законів України. Проте є й такі, хто будь що прагне їх обминути.

Що очікує в такому разі порушника?

Звернімося ще раз до начальника відділу ДПІ по м. Києву Михайла МАЛАШКА.

— Розповісти про все коротко дуже важко. Зупинюся на автомобілях. Закон забороняє (за певними винятками) ввезення в Україну для постійного користування транспортних засобів (в тому числі й тих, що ввозяться для розкомплектування на запчастини вузлів та агрегатів і запасних частин до них), які на момент ввезення були використані 10 років і більше.

Відповідно до Закону України № 304 від 13.07.95 р. «Про внесення доповнень до Закону України «Про підприємництво» тим, хто займається реалізацією транспортних засобів, що підлягають реєстрації та обліку в органах внутрішніх справ, потрібно мати ліцензію (Закон опубліковано в газеті «Урядовий кур'єр» 8.08.95 р. і з цього моменту набрав чинності).

На тих громадян, які торгують автомобілями без ліцензії, накладається адміністративний штраф у розмірі від 3 до 8 неоподатковуваних мінімумів доходів з конфіскацією автомобіля, що його продають, або без неї.

Сторінку «Ділового компаса підприємця» підготували Леонід БРОВЧЕНКО («Голос України»), Євген КРАСНОВСЬКИЙ, старший податковий інспектор ДПІ по Києву, член редради тижневика «Плюс-мінус», Сергій КОВАЛЬЧУК (фото).

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, «Голос України»

Консультації відбулися. Тепер можна очікувати на пропозиції

ПОЗАВЧОРА завершився робочий візит делегації МЗС України на чолі із заступником міністра закордонних справ Костянтином Грищенком до Молдови.

Поїздка мала кілька цілей. Найперше, після консультацій у Кишиневі та Тирасполі визначитись: якою могла б бути допомога України у розв'язанні придністровського вузла. Досі Україна, за словами Костянтина Грищенка, провадила політику «тихої дипломатії», але відтепер має намір брати значно активнішу участь. Свідченням таких перспектив була, і це сталося вперше, зустріч української делегації з керівництвом Придністров'я.

«Ми мали на меті з'ясувати відмінність у підходах Кишинева та Тирасполя, — сказав К. Грищенко. — Поки що ми не брали на себе сміливість пропонувати щось конкретне. Але є ряд пропозицій, які винесемо на розгляд українського керівництва».

У Кишиневі було проведено детальні двосторонні консультації. Проблем, вельми нелегких і делікатних, у держав вистачає: митниця, прикордонне співробітництво, делімітація та демаркація кордону. Щодо останнього є домовленість про чергову робочу зустріч експертів, яка має відбутися наступного тижня.

Члени делегації зустрілася з українськими організаціями Молдови — і в Кишиневі, і в Тирасполі та Рибниці. Можливо, цей візит започаткує тісніші контакти України із своїми співвітчизниками, яких у Молдові 660 тисяч.

Детальніше про нинішню і можливу майбутню участь України у врегулюванні придністровського питання, а також про становище українців у Молдові читайте в найближчих номерах «ГУ».

Валентина ПИСАНСЬКА, «Голос України»

IV. Кожен платить свою ціну

КРАХ ГІТЛЕРІВСЬКОГО рейху призвів до поділу Німеччини сорок п'ять років тому. Берлінська стіна, зведена 1961 року, не так зміцнила мур між двома світами, як народила в серцях людей однієї нації спільне прагнення до єдності. Зрештою, стіна рухнула, а Бранденбурзькі ворота органічно з'єднали дві частини Берліна, який за цей час перетворився на два міста. Та, мабуть, мало хто думав, що омріяне возз'єднання викличе стільки проблем, що кожен має заплатити за нього високу ціну.

Мова йде навіть не про сотні мільярдів марок, вкладених у розвиток нових східних земель, скільки про людей, які нібито й не так довго жили окремо одне від одного, мріючи про те, що рано чи пізно вони з'єднаються. А коли возз'єднання прийшло, то з'ясувалося, що не все так просто. Навіть федеральний канцлер Гельмут Коль у виступі восени на сесії Парламентської Асамблеї Ради Європи, називаючи цю подію подарунком історії, зізнався, що у Німеччині не очікували стільки проблем. І мав він на увазі навіть не фінансові проблеми.

При видимому благополуччі злиття двох цілком різних політичних систем в одну протягом однієї доби населення східних земель пережило найжорстокішу шокову терапію, яка тільки застосовувалася в історії економіки. Незважаючи на гігантську допомогу із Заходу, до справжньої єдності ще далеко. І спіткнулися тут, на мою думку, як, зрештою, і всі постсоціалістичні суспільства, на речах простих до банальності, але чи не найскладніших, коли мова йде про встановлення прав приватної власності на засоби виробництва, землю та виробничі приміщення. Заявивши про те, що майно повертається колишнім власникам, держава змушена була відразу йти на якісь винятки, які призводять до тривалих юридичних суперечок. Що, з одного боку, не дозволяє швидкому припливу приватного капіталу, а з другого — не додає спокою в суспільстві.

Мені розповідали про випадок, який, мабуть, є чи не найяскравішою ілюстрацією нинішнього стану суспільства, як кажуть, на рівні обивателя. Дві сім'ї — одна із Східного, а друга із Західного Берліна — дружили протягом двох десятиліть, використовуючи щонайменшу можливість зустрітися хоча б один раз на рік. Нині ж вони не бачаться, незважаючи на те, що перепон для цього немає. Чому?

— Нарешті й ви працюватимете, як належить, — заявили господарі дому в Західному Берліні, коли до них у гості вперше вільно прийшли їхні друзі із Східного.

Знайомий студент, який після возз'єднання продовжує навчатися в одному з університетів західних земель, на моє запитання, чи не відчуває він різниці між собою і своїми однокурсниками, відповів:

— Доти, поки вони не знають, звідки я родом.

— А коли дізнаються?

— Дивляться на мене, як на експонат, хоч я маю вже наукові праці, протягом року навчався в Оксфорді. Я почуваюся так, як, мабуть, почувається африканець, котрий приїхав у країну, де ніколи не бачили чорношкірих.

— Хотів би, щоб усе повернулося?

Він подивився на мене, як на божевільну:

— Тоді про Оксфорд міг би тільки мріяти. І про окрему квартиру, і про автомобіль, які я придбав на свої студентські підробітки...

Це на рівні житейському. Фахівці ж стверджують, що нові федеральні землі в своєму розвитку набагато випередили колишні країни—члени РЕВ, що фінансове становище їх поліпшується. Як і те, що податкове навантаження на громадян не зменшилося, а це останнім недодає радості. Тож у цьому випадку доводиться великі надії покладати на консолідацію суспільства.

Мабуть, у кожного жителя Німеччини свої проблеми, які він вважає космічними. Але, спостерігаючи, наприклад, за пістрявим натовпом у центрі майже чотиримільйонного Берліна, який незабаром стане столицею Німеччини, я не бачила у ньому жебраків, якими ми звикли їх бачити. Щоправда, якась гарно вбрана дама з величенькою карафкою тримала в руках плакатик із закликом пожертвувати на бездомних собак. Правда, вгодований пес біля її ніг не переконував у своїй нещасності.

А східна частина Берліна нині перетворилася на величезний будівельний майданчик. Таке враження, ніби в один день тут вирішили перебудувати все.

Правлячий бургомістр Берліна Еберхард Діпген, вибачаючися за отакі незручності, зауважив, що це місто — мікрокосмос німецької єдності. Тут, вважає він, як під спрямованим променем відображувальної призми, виявляються не лише можливості, що відкриваються перед людьми, а й неймовірно складні завдання. Пан Діпген дуже сподівається, що німці всі разом їх подолають.

Київ — Франкфурт-на-Майні — Бонн — Берлін — Київ.

На знімку: тепер Берлінську стіну біля Бранденбурзьких воріт можна побачити тільки на фото.

Чи можна було врятувати Міттерана?

ВІД ДНЯ СМЕРТІ екс-президента Франції Франсуа Міттерана минуло сорок днів. Він був великим французом і великим європейцем. А смерть людей такого масштабу завжди супроводжується численними плітками та припущеннями.

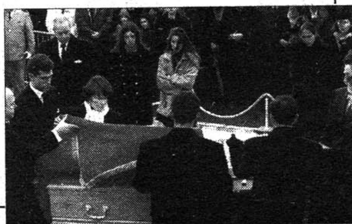
У французьких засобах масової інформації виникла дискусія про хворобу, яка стала причиною смерті президента. Старший брат померлого Робер заявив в інтерв'ю телепрограмі ТФ-1, що президента можна було врятувати.

Р. Міттеран, на рік старший за свого брата, повідомив, що слабував на ту саму хворобу — рак простати, але зумів її перебороти, звернувшись до зарубіжних лікарів. Франсуа відмовився від допомоги іноземців. «Президента мимоволі лікують гірше за інших, — вважає Р. Міттеран. — Довкола нього — 4—5 лікарів, які не мають єдиної думки про методи лікування. Але, коли їм кажуть, що потрібно запросити кого-небудь з-за кордону, вони відповідають: в іноземців немає потреби, слід не лікувати президента, а доглядати його».

Інше спірне питання стосується строків виявлення хвороби у колишнього президента. Як повідомила газета «Монд» з посиланням на медичне оточення Міттерана, рак у нього встановили ще 1981 року. Проте офіційно про хворобу оголосили тільки 1992 року, тобто через чотири роки після переобрання його на посту президента. За словами «Монд», Міттеран порушив дану ним обіцянку дотримуватися гласності про стан свого здоров'я, щоб не применшити шанси на переобрання.

За два дні до смерті колишній президент вирішив припинити будь-яке лікування, приймаючи тільки знеболювальні препарати. Він покликав свого лікаря і спитав, що станеться, якщо він відмовиться від крапельниць та ліків. І отримав відповідь, що в такому разі він проживе не більш як дваєтри дні. Після цього Міттеран зателефонував кільком друзям, одного з них запросив додому і доручив виконати його заповіт. Після того він написав на трьох сторінках розпорядження щодо похорону і залишив їх лікареві. Зокрема, він заборонив допускати на похорон пресу, приносити квіти та вінки. Єдиний виняток — букет бузкових та жовтих ірисів та чайних троянд, причому досі невідомі прихований сенс чи символіка цього вибору. Колишній президент попрохав, щоб труну з його тілом на останньому етапі несли шестеро жандармів з охоронного підрозділу глави держави, які в минулому були його охоронцями, повідомляє ІТАР-ТАРС.

Висловивши свою останню волю, він попрохав опустити занавіс у кімнаті і залишити його на самоті. Була неділя, 7 січня. Наступного ранку Франсуа Міттеран прокинувся о 7.30, поскаржився на поганий сон і знову забувся у сні. Через годину — назавжди.

На знімках: прощавай, Міттеран...

Ігор ШУМАК, «Голос України» (з Нагої)

Голову посипали не попелом, а сріблом

АРТИСТИ балету зростають на конкурсах. Це загальновідомо. Якби їх не було, де ще талановитим танцівникам, які постійно працюють і роз'їжджають по гастролях, заявити про свій талант на весь світ?

Є тільки п'ять міжнародних балетних конкурсів, на які приїздять артисти з усього світу. Можна з упевненістю сказати, що 2-й Міжнародний конкурс балету та сучасного танцю, який відбувся в японському місті Нагої, — один з найпрестижніших.

Серед конкурсантів, що приїхали з 23 країн світу, були й українські танцівники. У групі юніорів: Наталя Лазебникова, Віолетта Сидоренко та Артем Дацишин. А у старшій групі: Олена Філіп'єва з партнером Ігорем Мамоновим. Артем Дацишин, вийшовши до фіналу, став дипломантом конкурсу, а Олені Філіп'євій пощастило почути оплески глядачів на гала-концерті: вона отримала срібну медаль, поступившись трішечки литовській балерині Агле Шпокайте. Різниця в очках була така маленька, що журі довго не могло прийняти рішення.

Конкурс закінчився. І нам є з чим привітати українське балетне мистецтво.

Думками я поруч з тобою, моя люба... «Мерседес»!

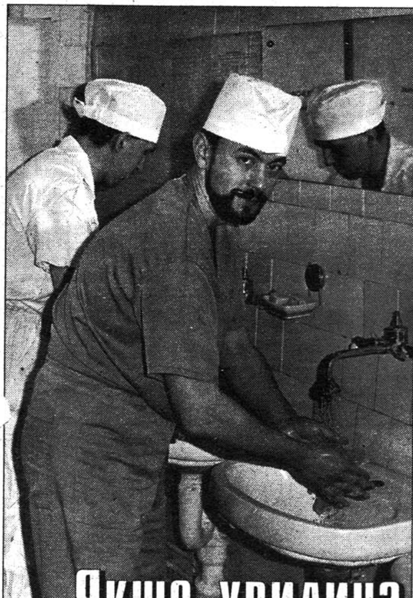
ПРО ЩО МРІЯЛИ британські чоловіки в день святого Валентина? Ви, любі жінки, навряд чи здогадаєтеся. Краще послухайте соціологів.

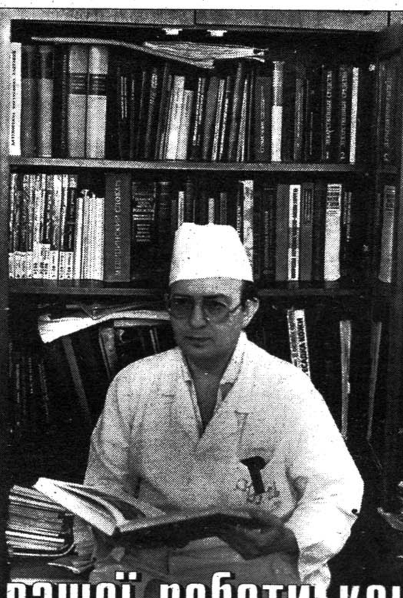
З'ясовується, що заповітні мрії сильної половини досить приземлені: шикарні машини, купа фунтів стерлінгів і футбол. Такий висновок дослідників після опитування тисячі чоловіків.

Вечір 14 лютого британці воліли б провести зовсім не в обіймах прекрасних англійок. Багато більше вони зраділи б, якби святий Валентин подарував їм розкішний «Ягуар», «Мерседес» чи «Порше».

Ідеальним місцем для освідчення в коханні сучасним чоловікам здається... салон автомобіля. До того ж, вважають вони, найкраще вибрати час... у перерві футбольного матчу. Тої вже вам точно не відмовлять.

Невідомо, як на таку відвертість реагували англійки, але британський психолог Девід Льюїс сказав, що «поклоніння моторові» є відмінною «огидною рисою» його співвітчизників. Цікаво, чи тільки їх?

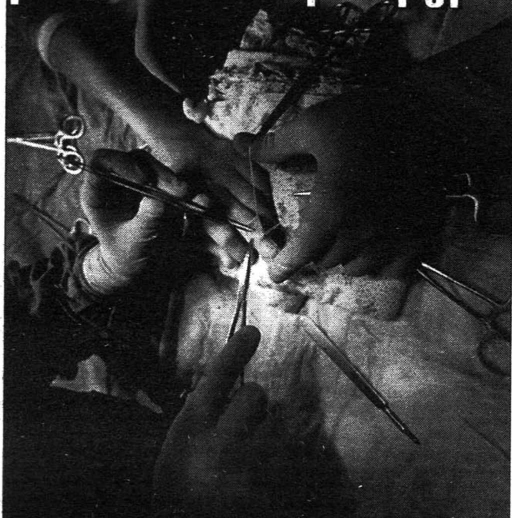

Якщо хвилина вашої роботи коштує 50 доларів, ви або кінозірка, або мікрохірург

Людмила МИКИТЮК,
Юрій ВЕНГЕРЕШ (фото), «Голос України»

(Початок на 1-й стор.)

Український центр дитячої мікрохірургії було створено дев'ять років тому. Це два напрями оперативної діяльності: планові хворі (виправлення наслідків родового паралічу й уроджених аномалій розвитку, таких як косорукість чи пальці, що зрослися) і пацієнти «швидкої допомоги» — оті самі рвані, рубані, стріляні, розтрощені травми, про які йшлося. Ці операції досі залишаються унікальними, хоч для самих мікрохірургів вони вже рядові.

Останнім часом пацієнтів у центрі різко поменшало. Цьому можна було б безмежно радіти, якби поменшало травм і побільшало аналогічних лікувальних закладів деінде. Ще за буття есесерівської санавіації «швидка» доправляла сюди по декілька пацієнтів щотижня. Оперували бригадами. А нині від сили одна людина за місяць. Не тому, що розпався СРСР, а тому, що розповзається досі ще державне тло вітчизняної медицини. В Кацапетівському облздорові ще сто разів подумають, чи направляти до Києва нещасного потенційного каліку, бо пам'ятають, що за кожного вилікуваного каліку треба буде Києву заплатити. Місцевий невропатолог, який до хірургії й без того ставиться консервативно, скоріше порадить вітамінчики й масаж до 14 років — а там буде видно.

— Якщо нерви перерізані, ніякі вітаміни не зарадять! — попереджає вже не МОЗ, а директор центру Володимир Карчемський.

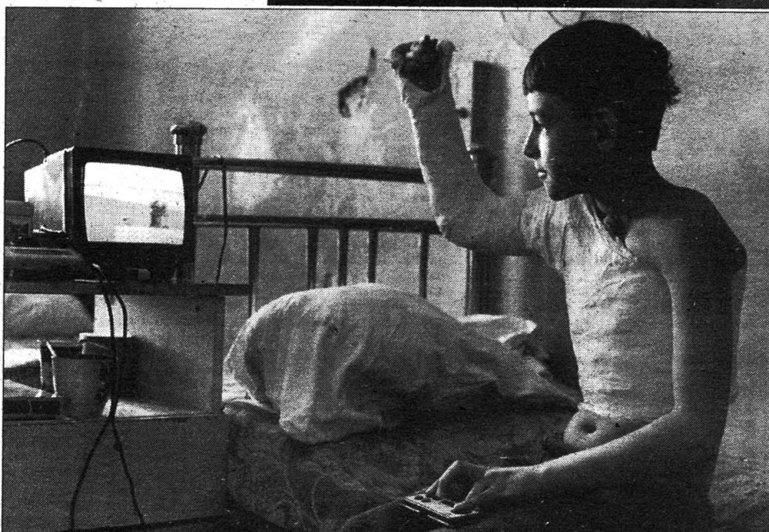
На щастя, щойно цей шлюз знято. Як повідомив Володимир Ігоревич, віднині до них можна їхати, навіть не маючи на руках направлення облздорову й гарантії оплати. Бригади чергують цілодобово (т. 216-17-75).

Центр розташований у старих будівлях, зведених ще цукрозаводчиком Терещенком для робітників. На вузьких крутих сходах збереглися защепи — для килимів і доріжок. Нинішній еліті вітчизняної хірургії не до килимів. Бракує звичайного зшивного матеріалу. Період спонсорської безкорисливої підтримки плавно перейшов у період зацікавленості прибутками. А виставляти ціну на операцію, година якої коштує три тисячі доларів (американські обчислення), а тривалість — до п'ятнадцяти дорогоцінних годин, — який реаліст на це піде, тим більше, коли на ньому білий халат?

Отож Володимир Ігоревич твердо вважає, що елітною мікрохірургія у нас на Батьківщині ніколи визнана не буде.

Залишається сподіватися, що це той єдиний випадок, коли головний дитячий мікрохірург помиляється.

«Нас, громадян, цікавить

Розмова головного редактора «Голосу України» Сергія ПРАВДЕНКА з главою Адміністрації Президента України Дмитром ТАБАЧНИКОМ

— Дмитре Володимировичу, поговоримо, коли ваша ласка, про чутки. Точніше, я говоритиму про чутки, а ви — по суті. Отож, кажуть, що... А кажуть, що Верховна Рада і Президент перебувають у стані протистояння. З одного боку, майже в кожній країні існує таке протистояння чи то між Президентом і парламентом, чи то між урядом і парламентом. Загалом, явище начебто ординарне, коли йде пошук рішень. Але для нашої країни, для перехідного періоду протистояння — чи не завелика розкіш? І ще — у багатьох випадках протистояння пов'язують саме з вашим іменем, главу Адміністрації Президента часто називають, скажімо, акумулятором суперечок, протиріч. Як ви гадаєте, чому таке відбувається?

— Либонь, у кожній країні є протистояння і певний конфлікт між законодавчою й виконавчою владою. Це об'єктивний стан демократичного суспільства. Поділ влад для того й існує, щоб кожна стримувала наростання помилок в іншій гілці, щоб врешті-решт рішення були оптимальні. Чим демократичніша країна, тим м'якше відбувається це протистояння. Бо розв'язання проблем передбачене юридичними механізмами.

А нам, як на мене, слід свідомо, і в діях, і у словах уникати протистояння. Процес погодження рішень не слід розглядати як протистояння, а тільки як боротьбу думок з реалізацією погодженої позиції.

Справді, виконавча влада намагається у перехідний період узяти собі більше повноважень. Щоб оперативніше і чіткіше розв'язувати нагальні питання. А законодавча влада завжди обстоює інтереси тих партій чи тих соціальних груп, які представлені у парламенті, і також шукає збільшення впливу в суспільстві.

Звичайно, у країнах, які тільки-но набувають досвіду демократичного будівництва, ці конфлікти бувають вельми гострі. За прикладами далеко ходити не треба. І в Росії, і в деяких країнах Східної Європи відносини двох гілок влади складалися, ми знаємо, далеко не безхмарно. Навіть в одній з цитаделей європейської і світової демократії, у Франції, непросто було співіснувати соціалістові-президенту і правому парламентові. Отже, світовий досвід показує: протиріччя й суперечності законодавчої та виконавчої влади завжди і скрізь існують об'єктивно.

— Та чому у нас нерідко конфлікти гілок влади пов'язують саме з вами? Що за тим — позиція чи посада така, чи характер?

— Безперечно, одна людина (хоч би хто вона була) не може провокувати чи одноосібно активно підігрівати конфлікт, а чиновник і поготів. Коли є конфлікти, отже, є й об'єктивні на те причини. І вони передусім у колосальній складності завдання трансформування економіки і створення сучасного суспільства і сучасного законодавства. А в цій роботі немає достатнього досвіду ані в парламенту, ані у виконавчої влади.

Та в тому, що інколи звинувачують мене чи персоніфікують конфлікт, певно, є й моя вина. Десь, трапляється, скажеш надто різко, надто відверто. І вже — в епіцентрі конфлікту. Та й ваші колеги, журналісти, швидко навчають жити. Скажеш трохи чесніше, різкіше і вже саме ці слова у заголовку, у газетній шапці. Крупно. Разюче. Як найголовніше. А все те, що сказав по суті, мирно, компромісно, — десь на третьому плані. Я не дорікаю за це, ні. Просто констатую та займаюся самокритикою.

І все ж відзначу головне: з 1994 року в нас і Президент, і парламент завжди знаходять спільну мову. Хоч як це важко. І гострі обговорення під час ратифікацій договорів, і щодо програми реформ, і під час розгляду проекту бюджету — все іде зрештою на користь справі.

Україна, її Президент і парламент явили світові, гадаю, безпрецедентний, найвищий взірець здорового глузду, коли погодилися прийняти унікальний політико-правовий документ — Конституційний Договір.

— Дмитре Володимировичу, ви людина молода і розумна. І, безперечно, думаєте про своє майбутнє, про своє політичне майбутнє. Але ж ви загострили відносини з багатьма людьми, наживаєте чимало непримиренних не те що опонентів, а й противників і навіть ворогів. Чого в цьому більше — вашого характеру, позиції чи, може, плануєте за рік-два відійти від політики?

— Найбільше не хотів би вважати це іманентною рисою характеру. Я людина компромісна, комунікабельна, але маю власні принципи. Мені легше й набагато приємніше посперечатися з людиною та знайти спільну точку зору, навіть поступитися в чомусь, але знайти рішення. Певен, що у політичній діяльності, у державній службі ворогів не маю. Є опоненти, є однодумці або люди, близькі за поглядами.

— Але в нашому суспільстві говорити на півтонах — справа незвична.

— На жаль. Може, це самовпевненість, але жодного з депутатів Верховної Ради я не назвав би своїм особистим ворогом. Ми всі — громадяни України і всі — земляки і співвітчизники.

Що ж до мого майбутнього, то капітулювати не збираюсь, але нині просто не можу його прогнозувати на достатньо тривалий період. Так, сьогодні складний, переломний час. І емоційне сприйняття того, що відбувається, також підвищене. Але ж настануть і благополучні, а отже, й терпиміші часи. Та й позиції багато в кого зміняться, сам час їх змінить. Чому вже чимало прикладів у незалежній Україні.

— Інколи виникають суперечки щодо легітимності Президента і легітимності парламенту. Я, приміром, вважаю, що під час виборів до Верховної Ради більше враховуються думки, погляди людей. Бо ж Президентом обираємо на другому етапі одного з двох кандидатів. І багато хто голосує не за цього кандидата, а проти іншого. Вибір обмежений. А депутатів обирають у невеликих округах. І в сумі парламент за самою своєю природою більше представляє прагнення народу, аніж Президент. Боронь Боже, я не ставлю під сумнів легітимність Президента. Але вважаю, що парламент заслуговує з його боку, з боку президентської адміністрації на більшу повагу. Президент, його радники повинні переконувати, роз'яснювати, а не конфліктувати чи тиснути. Президент, у тому числі і через механізм парламенту, повинен вести народ, державу шляхом подолання кризи.

Відомо, як працював у роки кризи великий Франклін Рузвельт. Він щотижня по радіо вів «бесіди біля комина» зі своїми співвітчизниками. Доповідав, що зроблено протягом тижня, що намічено на наступний. І при тому — дуже конкретно. Так само доповідав і про спільну роботу з конгресом, бо без цієї спільної роботи неможливі необхідні поправки до законодавства. Так Рузвельт консолідував, вселяв надію і вів за собою все суспільство, всю країну до виходу з кризи. Мені, приміром, такий метод роботи з народом глибоко симпатичний.

— Мені так само. Та хочу заперечити. По-перше, переконаний, що лідер нації, обраний усім населенням країни, представляє інтереси України не меншою, коли не більшою мірою, аніж уся сума депутатів парламенту.

По-друге, Президент будує свої стосунки з парламентом виходячи з інтересів нації, її майбутнього, а не пріоритетів партійного вибору.

Президент — не агітатор і його обрав народ не для проповідей, а для рішень, обрав за твердість, рішучість, політичну волю, бачення виходу з кризи.

До речі, по суті бесіди Рузвельта ніколи не давали зворотного вимірника. Він ніколи не знав, яка частина аудиторії задоволена його бесідою.

— І все ж він повів за собою і вивів.

— Так, безперечно. Але завдяки рішенням у важкий, кризовий період «великої депресії». Наскільки я пам'ятаю, президент Рузвельт вивів країну з важкої кризи, не витрачаючи місяці й роки на безплідні дебати у конгресі. Та й навряд чи хоч який конгрес зміг прийняти «хірургічні методи» Ф. Рузвельта, яких потребував час та інтереси народу.

Мені здається, у нас відпрацьовано, може, не зовсім детально, механізм взаємозв'язку. Кожне голосування з найважливіших питань у парламенті забезпечує цей взаємозв'язок.

Що ж до виборів Президента і Верховної Ради, то й серед багатьох кандидатів у депутати люди виділяють з багатьох двох, найяскравіших. Вони й потрапляють до другого туру. А переможцем залишається один.

Як правило, при великому розкиді думок, коли у виборі беруть участь мільйони, завжди відбувається зміщення ближче до центру. Саме так і при обранні Президента. Центристська позиція Леоніда Макаровича Кравчука принесла йому перемогу в 1991-му. А три роки по тому позиції центру найбільше виражав Леонід Данилович Кучма, він і переміг.

— Я не дискутую про те, хто головніший. Це визначено у законодавстві. Просто, як на мене, Верховна Рада заслуговує на більшу повагу з боку виконавчої влади та її глави, аніж та, що її вона має нині. І повага ця має проявлятися не тільки про людське око, а головним чином у тому, щоб виконавча влада пропонувала парламентові справді виважені, продумані, прораховані заходи й проекти.

— Цілковито з вами згоджуюсь. А хіба коли бувало інакше?

— Звичайно, у парламенті є люди, що хочуть бути добренькі сьогодні, тобто за рахунок емісій, а що через це буде завтра, їм бачити не дано. Але ж таких там все-таки одиниці. А більшість — реалісти.

— Згоден, що розумними доказами завжди можна здобути підтримку парламенту. І ми всі повинні по крихтах зберігати, нагромаджувати й нарощувати досвід погоджених дій.

Наведу простий приклад. Як керівник установи я ходив на засідання бюджетної комісії Верховної Ради відстоювати бюджет Адміністрації. Це — не найпростіша комісія. Вона складається з представників різних сил, але всі вони вміють рахувати. Майже дві години тривала робоча дискусія. Проаналізували всі нюанси. Скажу відверто: я був приємно здивований. І серйозністю критики, і розумінням завдань Адміністрації. Загалом, я одержав непоганий урок. І підтримку більшості комісії з абсолютної більшості питань.

— Тепер, з вашого дозволу, у мене запитання не до керівника Адміністрації. Бо воно стосується компетенції цілком певних відомств. У мене просто запитання громадянина до громадянина. Для обміну думками. Про що мріяв злодій у фільмі «Джентльмени удачі», якого грав Крамаров? Вкрасти, замовити костюм з полиском і — до Сочі. До красивого життя. Та за цим злодієм не було жодного клану чи кілерів. І коли його ловили, то спокійно викривали, і суд визначав розплату. І суддя знав, що йому, судді, ніщо не загрожує.

А що часто-густо відбувається зараз? От невеличкий завод іде на сертифікатний аукціон. Є група порядних людей, що розробили чудовий бізнес-план, як підняти завод. І є ще, скажімо, дві напівкримінальні групи. Зі зв'язками, з готовими на все «кадрами». Бізнес-планові якої групи комісія віддасть перевагу? Відповідь однозначна. То до чиїх же рук потрапляє власність? Та до рук тих, чия «мораль» недалеко просунулася від крамаровського героя. Тільки того влаштовував костюм з полиском і номер у Сочі, а у нинішніх любителів красивого життя масштаби інші — подавай «мерседеси», особняки, рахунки за кордоном... А рівень соціальної відповідальності — той самий, що й у крамаровського героя. Але ж нам потрібен який підприємець, бізнесмен? А такий, що кожну вільну копійчину вкладатиме у розвиток виробництва, у нові робочі місця, а отже, у стабільність держави. Як переломити ситуацію на користь саме таких підприємців? Мене як людину найменше цікавить форма власності. Мене цікавлять робочі місця, зарплата, податки. Та поки що одні казково багатіють, а більшість — у жахливих злиднях. Людей зневажено і принижено.

— Гадаю, ці проблеми турбують кожного з нас. Певен, найчесніший шлях приватизації — аукціон. Хто може запропонувати більшу ціну за те чи інше підприємство — той його і одержує. А гроші підуть державі, кожному з платників податків. Сьогодні, на жаль, безвідповідальна фірма знає, що не зможе сплатити за магазин чи підприємство, але ціну на аукціоні завищує нескінченно. І перемагає реальних підприємців, які могли б господарювати на цьому об'єкті, створити робочі місця. А потім виявляється, що вона неспроможна заплатити за об'єкт. Але вже ним користується. Шукає покровителів тощо.

— Але ж чехи, приміром, змогли пристойно провести приватизацію, там власниками справді стали здібні люди. Ті, чиї бізнес-плани, а не зв'язки і шантаж, перемогли...

— Головний прорахунок — ми засиділись на старті у 1992—1994 роках. І втратили час, коли тіньовий капітал не був іще такий сильний.

— Тобто ми дали, скажімо, напівкримінальному світові можливість наростити потугу і зорієнтуватися?

— Так, і він заходився ковтати шматок за шматком. Звичайно, йдеться про нелегальні.

— Згоден: затримались, запізнилися. Що далі?

— Слід брати за основу саме ви-

взаємодія гілок влади»

сокі темпи, які почали працювати у 1995-му, і найдемократичніші механізми приватизації. І застосовувати якнайширше аукціонний шлях продажу власності. Причому спроможність покупця має підтверджувати банк чи аудит. Не маєш коштів — то не хитруй.

Гадаю, саме тут дуже важливо ще раз повернутися до теми взаємодії законодавчої й виконавчої влади. Чому? Я ж розумію, що багато хто з депутатів виступає не проти приватизації як такої, а занепокоєний саме тим, як вона відбувається, до чиїх рук потрапляє власність. Одне слово, занепокоєні саме відсутністю соціальної відповідальності у чималого числа учасників цього процесу. Депутатів слід озброїти належною інформацією. Консервувати ситуацію — просто й... нерозумно. А як бути далі? Отже, потрібна єдність дій законодавчої і виконавчої влади, спільний пошук неординарних рішень, націлених на прогнозовані результати.

— Але як говорити про єдність дій двох гілок влади, про спільний пошук, коли навіть в Адміністрації Президента і в уряді економісти, що там працюють, сповідують різні погляди. Досить зіставити, скажімо, рецепти Пинзеника, Шпека, Саблука, не кажучи вже про інших, щоб переконатися в цьому. Може, у нас забагато економістів на високих посадах, при владі, а не серед радників?

— Можу стверджувати протилежне: у нас замало економістів, у тому числі і у Верховній Раді. Тому багато які рішення не завжди спрацьовують.

Либонь, єдиної точки зору ніколи не було й не буде ані в парламенті, ані в Кабміні. Та після прийняття рішення повинна вступати в дію жорстка виконавча дисципліна. У питаннях приватизації, справді, різні економісти пропонують різні ідеї. Та все ж за останні два роки створено єдину структуру органів приватизації, напрацьовано досвід, який слід тільки вдосконалити. Не треба заплющувати очі на те, що соціально справедливий шлях приватизації не завжди ефективний.

Маю на увазі, що не завжди підприємство, приватизоване колективом, ефективно працює. Це гірко усвідомлювати людям, які багато років відпрацювали на конкретному заводі, та хіба в їх інтересах спостерігати, як занепадає підприємство?

—Мабуть, слід вести мову не так про соціальну справедливість, що її розуміють як усе всім і порівну, а про соціальну ефективність приватизації — забезпечення випуску конкурентоспроможної продукції, робочих місць, а отже, стабільні відрахування до бюджету, до пенсійного фонду. Що не виключає заохочення тих інженерів і робітників, котрі захочуть придбати акції свого підприємства і таким чином брати участь в управлінні й розподілі прибутку.

—Цілком правильно. Держава має розуміти справедливість як завдання забезпечити пристойний рівень життя всіх, хто не в змозі працювати. Про це каже й цього постійно домагається Президент. Ефективна економіка — це не острів Утопія і не «Місто Сонця» Кампанелли. Це — мета, якої можна досягти. Якої досягли, наприклад, Швеція, Швейцарія, Австрія, Німеччина...

Підприємства, що працюють ефективно, дають добрі надходження до бюджету, а держава розумно ними розпоряджається в інтересах усього суспільства. А бізнесмен там — шанована людина. За те, що він — талановитий організатор виробництва і справний платник податків. Бо безталанні, звісно, програють у конкурентній боротьбі.

Курс нашого Президента — ефективна економіка.

—Так, вірити в це — річ хороша. І, мабуть, будь-який нормальний громадянин України зичить успіху і президентству Леоніда Даниловича Кучми, і Верховній Раді нинішнього скликання. Бо їхні успіхи — це й доля кожного з нас, бо ми кровно зацікавлені в становленні держави, її економіки. Та ось у чому річ. Моряком я не раз бував у Латинській Америці. І уважно придивлявся. Був, пригадую, вражений контрастами між багатством небагатьох і волаючими злиднями мільйонів мешканців так званих фавел. Це, власне, жалюгідні буди, в яких живуть бідняки. І в багатій на нафту Венесуелі, і під ласкавим сонцем Бразилії. Зовнішні борги цих країн величезні, національна буржуазія слабка. То кому служать багатства цих країн? «Капітани піску» Жоржі Амаду — не плід фантазії романіста, а правдива оповідь про мільйони безпритульних дітей, про злидні. В тій самій Бразилії так звані «ескадрони смерті» вбивають безпритульних дітей. Щоб із малолітніх не виросли дорослі злочинці. Ось «мораль». Суспільство не в змозі виховати, виростити й тому вбиває. Як про це свідчить американська преса.

—Чи не здається вам, що у нас є загроза отакої латиноамериканізації? Розрив між багатством і злиденністю зростає, наявність соціальної відповідальності у «нових українців» близька до нуля, зовнішній борг країни зростає. Країна навіть не має власної надійної грошової одиниці. Запровадження гривні відкладається. Хто має змогу — покладається на долари, запасає їх, скільки може. Вже кілька мільярдів «зелених» нагромадилось у населення під подушками. То чию економіку ми в такий спосіб зміцнюємо?

—Спробую відповісти з кінця. Минулого року все ж таки вдалося забезпечити певну стійкість українського карбованця, подолати інфляцію. Вже і його можна було відкладати на покупки, необхідні сім'ї. Із листопадової, грудневої зарплати можна було відкласти гроші і щось купити дружині, дитині. 1994 року такої змоги не було — інфляція швидко з'їдала заощадження. Тобто ми вже якщо й не виходимо з кризи, то напевне виходимо на етап стабілізації.

Тепер щодо загрози перетворення на суспільство неймовірних соціальних контрастів (не хочу називати це латиноамериканізацією). Я все ж таки залишаюся оптимістом і переконаний, що Україні це не загрожує. Динаміка зубожіння у 1995 році різко впала. За рік реальна зарплата, її зростання на 30% обігнали зростання роздрібних цін у країні. Крім того й високий освітній рівень населення рятує від такої загрози. Україна має освічене обличчя, його визначають учитель, лікар, інженер. Плюс властива нашим громадянам одвічна працьовитість, підприємливість і самоповага. Скажемо так: ми не той народ, з якого можна зробити «мешканців фавел», злиденний, обслуговуючий персонал. Вимогливість населення до уряду, до всіх гілок влади зростає і влада має відповідати запитам свого народу.

Так, проблеми є. Наприклад, ми відчуваємо нестачу кадрів державного рівня. Для економічної, юридичної роботи, для підготовки грамотних податкових, підзаконних актів. Але вже за чотири роки незалежності кадрова проблема стала менш гострою. Президент і парламент ініціюють роботу щодо створення законодавства, здатного стимулювати виробництво, підприємництво.

А ось про терміни запровадження гривні нехай краще скажуть компетентні фахівці Кабміну і Нацбанку. Бо тут багато складних проблем: від балансу імпорту й експорту, макроекономічних рішень до остаточного приборкання інфляції та ін.

—Ви зачепили й кадрову проблему, і сказали про вимогливість народу до уряду. Справді, ми не мали кадрів з досвідом управління державою. Та за останні роки такі кадри з'явилися, виросли, ростуть. І якщо можна так сказати, їх зростання дорого оплачено. Бо за всі помилки влади зрештою платить народ. І за підготовку грамотних керівників також він платить. Тобто і за підготовку нинішніх Президента, Голови Верховної Ради, Прем'єра та багатьох інших ми всі заплатили. І серед них є люди, які просто не повинні піти з вищих ешелонів влади ще досить довго. Поки не підтягнуться інші. Тобто як мінімум потрібна консолідація лідерів, а не протистояння. Інакше ми знову платитимемо за помилки новачків.

—Цілком згоден з думкою, що справжній золотий запас країни — її лідери, її управлінські кадри, її провідні політики, наукова еліта.

Чого вчить, приміром, американська історія, особливо період становлення цієї великої країни?

Перший Президент США Джордж Вашингтон колись зібрав своїх близьких соратників, а ними були Джон Адамс і Томас Джефферсон. І вони домовилися, як забезпечити стабільність влади в іще слабкій країні. Задля цього талановитіший Джефферсон поступився і підтримав на чергових виборах Адамса, а потім, при моральному патронажі Вашингтона, вже Адамс активно підтримував Джефферсона на виборах. Цікаво, що через кілька років Президентом США став теж Адамс, але вже молодший, син другого Президента. Бо він виріс і навчався у високоморальній і соціально відповідальній атмосфері стосунків великих друзів свого батька. Такі стосунки не можна позначити жодним договором. Але такі стосунки між політиками дуже допомагають становленню молодої держави.

—Нам залишилося небагато: заполучити Джорджа Вашингтона з сильними друзями-політиками. Та не будемо про це. То була, очевидно, неповторна, унікальна ситуація. А що робити нам, за наших реалій?

—Президент прагне бути максимально відкритим для спілкування і ми всі маємо допомогти йому в цьому. Постійні зустрічі з депутатами ВР, з лідерами фракцій уже стали правилом. І ми робитимемо все від нас залежне, щоб зміцнити співробітництво Президента і Верховної Ради, допомагати взаєморозумінню політичних лідерів. Не суперечки дають задоволення, а спільно знайдені рішення.

Леонід Данилович, ще коли був Прем'єром, запровадив у постійну практику роботи спільні засідання двох президій — Верховної Ради і Кабміну. Зараз її відновлює Олександр Олександрович Мороз, Євген Кирилович Марчук і члени обох президій. І це, гадаю, має принести чималу користь. Бо вкрай важливо не готовий документ вивчати, а брати участь у його підготовці, знати всі аргументи, всі «за» і «проти».

Президент активно залучає до співпраці інтелектуальні сили парламенту. Так, він призначив главою комітету з соціальної переорієнтації трудових ресурсів народного депутата з Донецької області Анатолія Таранова. Комітет при Президентові з питань материнства, жінок, проблем сім'ї очолює народний депутат з Криму Олена Крандакова, ряд народних депутатів України також на громадських засадах працюють радниками Президента, беруть участь у підготовці тих чи тих рішень Кабміну, в розробці документів в Адміністрації Президента. І це депутати, тобто люди, для яких думка Президента або Прем'єра — не вказівка. Вони обов'язково висловлять власну думку, допоможуть знайти рішення. В цьому розумінні вони самостійніші, розкутіші, ніж будь-який чиновник. Що й цінно, можливо, найбільше.

—Ви чудово відстоюєте авторитет Президента, підкреслюєте його роль. Це зрозуміло, якби було інакше — то який ви тоді глава Адміністрації.

Я, скажімо, скромніше оцінюю діяльність Президента. Тому, що хотів би бачити його динамічнішим і послідовнішим. Оголосив війну мафії — ознайом громадськість з результатами, бодай проміжними, оголошено курс на реформи — то будьте ласкаві: без погіршення життєвого рівня населення і т. ін. Звісно, це моє, суб'єктивне. І не більше. А зараз, на завершення розмови, хотілося б повернутися до її початку. До того, що ім'я Дмитра Табачника пов'язують усе-таки з протистоянням властей, з тим, що від вас ідуть імпульси... Може, це ваша роль брати на себе критику й бути громовідводом, аби Президент міг працювати спокійніше?

—Не думав про це. Та коли Президентові бодай трішечки легше від наявності такого громовідводу, то я не став би не погоджуватися і з такою роллю.

Але я ніколи спеціально не провокував і не провокую протистояння або конфлікти. А причини для протиріч між виконавчою і законодавчою владами є завжди в будь-якій країні, незалежно від наявності Дмитра Табачника. Мабуть, я ще недостатньо спілкуюся з народними депутатами, недостатньо вирівнюю разом з ними гострі кути. Як редактор парламентської газети, ви, мабуть, можете бути суб'єктивні. Та динамізм політики, діяльність і послідовність Президента України Леоніда Кучми оцінимо не ми, а історія.

—Зрозумійте й мою настирність і, якщо хочете, вимогливість. Я маю честь належати до числа тих депутатів, які проголосили незалежність нашої держави. І нас на референдумі підтримав народ. Якби було по-іншому — ми, тодішня ВР, пішли б ще в грудні 1991-го. І тому я прискіпливий і до дій Президента та його адміністрації, і Верховної Ради, і Кабміну.

—Але ж ви голосували за незалежність не один, а разом з депутатом Леонідом Кучмою, з депутатом Олександром Морозом...

—Тому я й хочу, щоб у них виходило. І я не розумію, чому розумний чоловік Кучма не узгоджує своїх дій з розумним чоловіком Морозом? Чому глава парламенту про деякі укази Президента дізнається з екрану телевізора, зі сторінок газет. У них що, телефони не працюють?

Мене, як громадянина, цікавить їх взаємодія, а не відсутність її.

—Але частіше буває й протилежна ситуація. Ось приклад. Президент підготував Указ про створення вільної експериментальної економічної зони. Проект Указу було надіслано до Верховної Ради і Президент отримав письмову підтримку Голови ВР на прийняття цього Указу. А через деякий час позиція Голови незрозуміло змінюється...

—Це зрозуміло. Бо згода Голови ще не є згода Верховної Ради. Президент і Голова тут у різних умовах. Президент приймає рішення, а Голова виносить їх у сесійний зал.

—Звісно, Голова може змінити свою позицію під впливом фракцій, комісій ВР, усього залу. Очевидно, це природно. А Президент, на відміну від спікера, підзвітний лише закону й народу. Отож нам належить ще чимало попрацювати для налагодження механізмів узгодження.

—Я сподіваюсь, що наша розмова була досить відвертою й цікавою для читачів і дякую вам за неї. А владі нашій зичу успіхів. Бо успіхи нам дуже потрібні.

—Дякую.

Людмила КОХАНЕЦЬ, «Голос України»

Наталчина таємниця

Невигадана історія

УДЕНЬ Мар'яна трималася з усіх сил. Всміхалася лікарям, жартувала з медсестрами, підтримувала розмову з сусідками по палаті. Вночі, залишившись наодинці з розпачем, безгучно (щоб нікого не розбудити) ридала в подушку — до ранку хоч викручуй її від сліз. Чергова сестричка, заходячи з першим уколом, бачила і мокру подушку, і заплакані, аж підпухлі очі, але тільки журливо зітхала — Мар'яна не любила, коли їй співчувають. Усіх дивував її сильний, мужній характер: боляче — не зойкне, лікар за голову хапається, глянувши па результати аналізу — Мар'яна оком не поведе. Ще й утішає: не переживайте так, я витримаю. Мені зараз не можна помирати...

У відділенні внутрішньої патології Київського науково-дослідного інституту педіатрії, акушерства й гінекології Мар'яна лежала втретє. Лікарі, хто старший, ще й досі пам'ятають перші пологи молодої, щойно 18 стукнуло, колгоспниці з Житомирщини. Тоді ледь урятували її і доньку. А вдруге вже обурилися: «Знову? Хто вам дозволив з таким діагнозом?» Мар'яна почервоніла: «Знову... Чоловік хоче сина...»

І ще одна клінічна смерть. І ще одна дитина — дівчинка. Коли через дванадцять років місцеві лікарі знову відмахнулися від неї: «Тільки до Києва. Ви божевільна», — Мар'яна аж застогнала: «Ну як поїду? Адже вони мене і на поріг не пустять». Пустили, але завідувачка відділення сама схопилася за серце, як побачила знайому «до болю» пацієнтку: «Стривай, спочатку вип'ю краплі...»

— Мар'яно, тільки сина. Чуєш, тільки сина, — наказував Микола перед дорогою. — З дівкою на очі не з'являйся. Якщо вже, не приведи Боже, дівчинка — лишай її на місці. Пиши розписку і паняй додому: нам і двох дівок вистачить. І так чоловіки сміються: «Бабський майстер»...

Терпіла приступи серцевої ядухи, терпіла болі. Терпіла й ці слова — любила чоловіка. Аж сердилась на себе: і справді, з усіх боків нездала. Хворію, возиться Микола зі мною по лікарях, то хоч би сином уже віддячила йому за клопіт.

Добре, що доньки, дві помічниці мамині, за неї і на городі, і в хаті лад дають. Микола з роботи — а картопля вже парує: «Сідайте, таточку, вечеряти. В мами знов серце болить»...

... Коли виринула з чорного мороку, коли настільки «піддужала», що згадала, хто вона і де, не запитала — видихнула: «Хто?» Реанімаційна сестра перехрестилася: «Ну, Мар'яно, Бог вас за руку водить — живі! А дівчинка — красуня, хай буде вам здорова».

«Мар'яно, — кострубаті рядки стрибали перед очима, — лікар мені сказав, що в тебе таки народилася дівчинка. Що ж, видно, не судьба мені мати сина. Так і буде. Але ти, жінко, пам'ятаєш, що я казав: народиться дівка — залишай у лікарні. Людям скажемо — померла, всі знають, що ти хвора і тяжко родила. Я за тобою приїду, як будуть виписувати, але тільки за тобою...»

Назвала малу на честь палатної лікарки — Наталею. Наталочці минув третій місяць. Два з них їх просто тримали у лікарні, чекаючи, коли тато отямиться, коли лікарям нарешті вдасться втовкмачити в його вперту мужицьку голову: «Чоловіче, дякуй долі — тобі пощастило: є кого забирати». Вони делікатно засипали Миколу листами, бо Мар'яна просила не виносити це на люди. Микола коротко відповідав: «Я сказав — і крапка».

Вдень вона трималася з усіх сил. Вночі поливала сльозами подушку. А якось уранці їй принесли ще одного листа: «Мамочко, — писали доньки, — ми знаємо, що в нас народилася сестричка, Галя прочитала листа з лікарні. Ми дуже раді. Ти ще трохи почекай. Ми пішли в колгосп на роботу — віємо зерно. Заробимо грошей — приїдемо за вами. Мамо, не плач, а то в тебе заболить серце...»

Приїхав Микола — з «конвоєм»: головою сільради. Завідувачці урвався терпець — яка делікатність у такій ситуації? з ким? Подзвонила сільському начальству: не хоче — примусьте.

А як тут примусиш, коли він «сказав — і крапка»?

— Я тебе, Мар'яно, попереджав. Не послухала, ще й ославила мене — залишайтеся здорові. Я чоловік молодий — у мене ще й син буде. Хотів тебе пожаліти, але тепер усе... Сама винна.

Оселився Микола в сусідньому районі. Чула, оженився на зоотехнічці. Але не щастило йому з синами і край. Здорова зоотехнічка (переказували люди — дебела, як бодня) народила дівчинку — немовля з якоїсь хвороби другого дня померло. Не прижився Микола і там. Махнув десь на Північ — чи за синами, чи за довгим рублем, про те вже їм було невідомо.

Наталочка справді вдалася здоров'ям не в маму — як і Мар'яна, тендітна, але міцна, мов горішок. Її виняньчили, виростили старші сестри — мама вже не жила, доживала. В селі Миколу ще довго лаяли; навіть чоловіки, що під'юджували «бабського майстра», спльовували, коли мова заходила про колишнього товариша. Лише чотири людини ніколи не сказали про нього жодного злого слова — його дружина і доньки.

Наталці ще змалку пояснили: татко з мамою розлучилися, бо... не зійшлися характерами. Мала не дуже і втямила, що воно за причина, оті несхожі характери, але поясненням удовольнилася, про батька майже не заїкалася. І, дивно, в селі, де все про всіх знають і не тримають «делікатних» новин при собі, про Миколу старались мовчати, коли поблизу крутилася дівчинка.

Мар'яна померла, коли молодшій доньці сповнилося одинадцять — саме на день народження. Родичі хотіли сповістити Миколу, але роздумали — навіщо конверт переводити: хай живе по своїх сибірах, дівчатам вони і самі допоможуть.

Галина й Світлана давно заміжні, няньчать своїх дітей. 18-річна Наталя — студентка, навчається в Київському університеті. Час від часу вигулькує на моєму горизонті (ми були знайомі з її мамою): ой, уже біжу, стільки вчитися...

А влітку телефонний дзвінок: «Ми на автовокзалі, запізнилися на останній автобус. Доки доїхали з Борисполя... Можна у вас переночувати?»

— Наталю, хто «ми»? З якого Борисполя?

— Я... з батьком...

Вночі ми довго шепотілись на кухні.

— Він (їй дуже важко давалося слово «батько») написав листа, просив його забрати. Після інсульту довго хворів. Нікому там не потрібний.

Пауза.

— Я знаю, що він нас покинув через мене. Давно знаю, ще з другого класу. Але я хочу, щоб він нарешті впевнився: мама тоді зробила правильно, що забрала мене. Бо хто ж би тепер забрав його? Хто?... Я не казала йому, що знаю. І не скажу...

Вранці, збираючи їх у дорогу, я також нічого не кажу Миколі Петровичу. Що казати?

Фотоетюд Юрія ВЕНГЕРЕША.

Бувальщина

Як чоловік жінку в карти виграв

БУВАЄ ж так: усього півгодини мине з того часу, як познайомишся з людиною, а враження таке, ніби знаєш її все життя. Так і в мене вийшло з Дариною Михайлівною. Доки очікували автобуса, вона встигла викласти усе своє життя, аж сама здивувалася, чого так розговорилася. Невеличка чистенька бабуся, з лагідною мовою, зачарувала мене своєю оповіддю.

— Життя моє таке, хоч у кіно показуй — куди цікавіше буде, ніж ті мексиканські телесеріали чи довгограюча «Санта Барбара». Народилась я в батьків пізненько, вони вже й надію втратили, бо за полудень віку повернуло. Раді були безмежно. Назвали Даринкою, батько казав, що я дарунок від Бога. Росла в любові та ласці, ніколи ні батько, ні мати й голосу на мене не підвищили. Мама навчила мене вишивати й на верстаті полотно ткати, а біля батька я вчилася косити та кіньми управляти. Час був такий, що жінка все мала вміти.

Як минув шістнадцятий мені — посватав хлопець із сусіднього села. Такий красивий, що як побачила його, мало не зомліла. І впізнала його: то він у церкві очей з мене не зводив. Любив мене дуже, на руках носив, як дитину, — він старший був, а я хіба що розуміла? Виходять дівки заміж — то і я так само. Мої старенькі одне за одним повмирали, я тужила несказанно. Якби не Степан, не знаю, як би й пережила таке горе.

Та недовго й нам судилося бути разом, бо прийшла на нашу землю фашистська нечисть і забрали мого Степана. Провела його до станції і як закам'яніла: ще не знала, що востаннє його бачу, але на своєму щасті вже поставила хрест.

Через кілька років по війні зійшлася я з таким же одиноким чоловіком. Дивний він був, але не було з кого вибирати, бо хто загинув, а хто калікою зостався. Ніби й не зобижав він мене, але й щастя з ним не було, жили на віру. Було нас тільки двоє, в домі всього вдосталь, а йому все мало, заганяв мене роботою.

Мав товариша, Богдана — гарний чоловік, спокійний та все на мене поглядав. А я молода ще, кров грає... Ото зійдуться удвох та як почнуть у карти грати — всеньку нічоньку аж до світанку. Я худобину звечора обійду та й на піч лізу. Якось по Різдві Христовім приїхав Богдан до мого Петра, сидять вони, ріжуться в карти, Петро все виграє, а той у дурнях сидить. Я нездужала, лежу на печі, кашель аж душить, а Петро все мене лає, ну як сказився — і така я, і сяка. Тут Богдан і каже:

— Як вона така погана, то віддай її мені.

— А що? От як виграєш цього разу в карти, то й забирай, — каже Петро.

А я аж похолола: що то буде, невже й справді мене в карти розіграють? І вирішила: якщо так, то тільки мене й бачитимеш, піду до Богдана.

Господи, видно й справді так судилося, бо виграв Богдан.

— Ану лишень, жінко, злазь із печі, поїдеш до нового чоловіка, — жартує Петро.

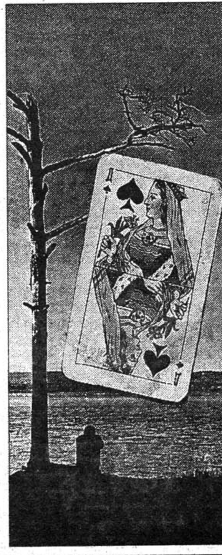
А мене зло взяло. Ну що ж, як так, то хай буде так. Злізла з печі, взяла вузлика з собою і надвір, і в сани. Дивлюся — Богдан серйозний такий. Привіз мене до своєї господи, на другий же день повів до сільради, розписалися, потім священик ще й обвінчав нас. І стала я законною жоною Богдановою перед Богом і перед людьми.

Чи бачили ви в якому-небудь кіно, щоб чоловік жінку в карти виграв? Сорок років разом прожили, двох дочок виростили, два зяті гарних маємо та по парочці онуків від кожної. Аби не зі мною таке сталося, сама не повірила б.

— А що Петро? — питаю.

— Ет, Петро. Опам'ятався на другий день, прилетів, як ми з Богданом уже з сільради вернулися. Пристала потім до нього якась жінка та мову добру дисципліну влаштувала, не вона йому на стіл подавала, а він їй, та баняки в піч складав і хліби випікав. Отак.

А що мене Богдан у карти виграв — не шкодую. Бо недарма люди кажуть: все, що робиться, то на краще.

Розповідь Дарини Михайлівни записала Марія ДАВИДЕНКО.

Події тижня

У них для всіх закон однаковий

Італійській футбольній зірці — Роберто Баджо — пред'явлено офіційне звинувачення у лжесвідченні

Одного з найкращих в історії аппенінського футболу форварда, 29-річного красунчика, який нинішнього сезону виступає за «Мілан», підозрювали у даванні хабарів представникам дорожньої поліції Туріна. Справа ця досить давня. Але представники прокуратури, не зважаючи на особи, будь-що прагнули з'ясувати, у який спосіб Робертові Баджо п'ять років тому вдалося уникнути покарання за перевищення швидкості на дорозі.

Як з'ясувалося, 1991 року, коли грав у турінському «Ювентусі», він їхав центром міста власною машиною «Ланча-Тема» зі швидкістю 105 кілометрів на годину, тоді як допустима була 60.

Усе це було зафіксовано на фотознімку, зробленому автоматичним пристроєм з контролю за рухом. За це грубе порушення, за чинним дорожнім законом, футболіст мав сплатити штраф розміром у 200 тисяч лір (приблизно 150 доларів). Окрім цього інспектор мав зробити відповідну помітку в його документах водія. Три таких «проколи» автоматично позбавляли б Баджо «прав». Але сталося дивне: футболіст, який заробляє в рік близько трьох (!) мільйонів доларів чомусь не забажав сплачувати мізерну суму. У правоохоронців викликало підозру й те, що «чистими» залишилися і його документи. З'ясувалося, що Баджо тоді-таки звернувся по допомогу до знайомих.

І от, минулого понеділка під час допиту в прокуратурі Туріна знаменитий футболіст нарешті зізнався, що у вересні 1991 року справді скористався зі знайомства для того, щоб ухилитися від штрафу за порушення правил дорожнього руху. На першому допиті в жовтні минулого року в справі про хабарництво та зловживання в дорожній поліції Туріна Баджо, який виступав у ролі свідка, відхиляв сам факт порушення і будь-яких домовленостей з дорожніми поліцейськими. Тоді на всі запитання він відповідав: «Не пам'ятаю...»

Стало відомо також, що в даній справі проходять й інші відомі футболісти, зокрема воротар «Ювентуса» та збірної Італії Анджело Перуцці.

Роберто Баджо постійно привертає до себе увагу не тільки блискучою грою на футбольному полі, а й різними вчинками за його межами. Пригадаємо, яке враження на уболівальників католицької Італії справило бажання Роберто зректися християнства і поринути в лоно буддизму. І от тепер — у центрі уваги його справа з «порушенням дорожнього руху»...

На знімку: Роберто Баджо — форвард «Мілана» та збірної Італії.

Найшвидший у залах Франкі Фредерікс

На змаганнях у фінському місті Тампере срібний медаліст Олімпіади-92 Франкі Фредерікс із Намібії встановив світовий рекорд для залів. Він пробіг 100 метрів за 10,05 секунди, що на 0,08 секунди ліпше від результату нігерійця Олападе Аденикена, показаного торік.

Людмила ВЛАСЮК, Укрінформ

Спортивні журналісти: наша служба небезпечна і важка?

МАТЧ баскетбольних жіночих команд «Динамо» (Київ) — «Вупперталь» (Німеччина), який відбувся в четвер, став одним з багатьох спортивних заходів, після яких доводиться говорити про взаємовідносини журналістів і міліції. Вони на сьогодні такі, що слова про службу, яка «небезпечна і важка» більше відносяться до перших.

Кожен матч — баскетбольний, хокейний, футбольний, який проводиться в Києві, нагадує операцію по затриманню небезпечних злочинців. «Доброю традицією» у міліцейському середовищі став їх пошук серед представників спортивної преси. Мабуть, вже не залишилося серед нас нікого, хто не був би об'єктом пильної уваги людини в мундирі, яка має таке ж уявлення про культуру спілкування, яке, як писали Ільф і Петров, мала про сільське господарство слухачка хореографічних курсів...

Моїх колег неодноразово виганяли, ображали, принижували, не пускали на їхні робочі місця на «найсерйознішій» підставі, яку навів під час вищезгаданого матчу співробітник відділення міліції Жовтневого району Києва: а раптом посвідчення підробне?! Мабуть тому кореспондента Українського національного інформаційного агентства довго тримали перед закритими дверима, а документ, схоже, носили на експертизу — стражу порядку чомусь не сподобався рік його видачі — 1994-й.

Після цієї принизливої процедури (її було обставлено так, що про коректність з боку міліції говорити не доводиться) довелося вже не стільки виконувати свої професійні обов'язки, скільки «приходити в себе»...

Подібних прикладів дуже багато і вони зайвий раз підтверджують, що київська міліція не збирається припиняти полювання на спортивних журналістів. Справа виявилася настільки захоплюючою, що стражі порядку в азарті забувають (чи не знають?), що йдуть на порушення не тільки прав людини, а й, перешкоджаючи журналістові виконувати його прямі обов'язки, Закону про пресу.

Залишається лише поставити у зв'язку з цим кілька запитань міністру внутрішніх справ Юрію Кравченку, який з екрана телевізора не раз говорив про революційні проекти реформування органів внутрішніх справ. Чи передбачено в цій концепції ліквідацію юридичної безграмотності тих, хто покликаний стояти на сторожі закону? Наскільки є достовірною інформація самого міністра про те, що наша міліція малочисельна, якщо вона може собі дозволити відрядити на матч чемпіонату України десятки, а то й сотні людей? Адже інколи складається враження, що спортивні зали — найкриміногенніші зони в країні...

Що стосується найулюбленішого серед міліціонерів способу спілкування з журналістами, то і тут хотілося б скористатися порадою міністра, яку він дав в одній з телепередач: якщо вам нахамлять, можете звертатися прямо до мене. Що й робимо, ризикуючи, втім, опинитися у багатокілометровій черзі...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

Місце зустрічі змінити ... можна, на жаль

Федерація Тенісу України

Матч Кубка Девіса між тенісними збірними України та Хорватії відбудеться не в Києві (це право наші спортсмени завоювали в чесній боротьбі), а в Загребі. І зробити це перенесення прохала українська сторона. Про це журналістам на прес-конференції повідомив позавчора президент ФТУ Герман Беньямінов.

Що ж сталося? Адже, як відомо, українська федерація дуже ретельно і старанно готувалася до цієї, можна сказати, видатної події. Наш теніс уперше у своїй історії потрапив до світової першої ліги. І от збірній України належить помірятися силами з чудовою командою Хорватії на чолі з суперзіркою Гораном Іванишевичем. Усі очікували цікавого двобою хорватського велета з Андрієм Медведєвим.

У Києві створили оргкомітет на чолі з мером міста, директорат (його доручили Сергієві Лашкулу — колишньому тенісисту, майстрові спорту, молодому підприємцеві). Українські делегації побували в Москві, запозичували там досвід організації змагань такого високого рівня. Але в російській столиці почали вести розмови з Германом Беньяміновим на кшталт переходу Медведєва до збірної Росії.

Сам Андрій дав попередню згоду виступати в київському матчі з хорватами. Навіть запропонував покриття корту, який мали покласти в Палаці спорту, французької фірми «Тарафлекс». Знайшлися спонсори, які готові були викласти на проведення матчу в українській столиці 250 тисяч доларів. Але за умов, якщо гратиме Медведєв.

А він замовк і на жодні контакти не йде. Пробували зв'язатися з ним через його матір, інших осіб. Але марно. Нарешті, зателефонував Андрію до Австралії, коли той виступав у чемпіонаті цієї країни, працівник ФТУ Володимир Геращенко. Однак тенісист металевим голосом сказав: «Я відпочиваю, не турбуйте мене».

Отже, «так» або «ні» спортсмен не сказав. Тому й пішли на той крок з перенесенням.

— На милування нема силування, — сказав пан Беньямінов. — Не хоче Андрій грати за Україну — так і буде. Я особисто на нього зла не тримаю. Якщо забажає виступати за Росію, перешкод не чинитиму. Але поки що від нього жодних офіційних заяв не надходило. Якщо відверто, не полишаю надії, що він з'явиться у Загребі, де 5-7 квітня відбудеться наш матч з хорватами.

— А якщо не приїде?

— Гратимемо без нього. До команди, яку очолює харківський капітан Валерій Бурко, включимо Дмитра Полякова, можливо, Андрія Рибалка. Ціла група патріотично настроєних майстрів, серед яких Рачковський, Сербайло, Єгоров, Баранов та інші, буквально палають бажанням постояти за тенісний престиж рідної країни. Кому з них дістанеться це почесне право? На це запитання дасть відповідь відкритий Кубок України, який відбудеться на Республіканському стадіоні 25 лютого — 2 березня.

Чемпіонат країни з футболу

КАЛЕНДАР ІГОР, ВИЩА ЛіГА, ДРУГЕ КОЛО

18 тур. 13 березня, середа.

Кривбас (Кривий Ріг) — Прикарпаття (Івано-Франківськ), Динамо (Київ) — Таврія (Сімферополь), Волинь (Луцьк) — Карпати (Львів), Зоря-МАЛС (Луганськ) — Дніпро (Дніпропетровськ), Шахтар (Донецьк) — Торпедо (Запоріжжя), Металург (Запоріжжя) — Нива (Тернопіль), Кремінь (Кременчук) — СК Миколаїв, Зірка-Нібас (Кіровоград) — Нива (Вінниця), Чорноморець (Одеса) — ЦСКА-Борисфен (Київ).

19 тур. 18 березня, понеділок.

ЦСКА-Борисфен — Кривбас, Нива В — Чорноморець, СК Миколаїв — Зірка-Нібас, Нива Тр — Кремінь, Торпедо Металург, Дніпро — Шахтар, Карпати — Зоря-МАЛС, Таврія — Волинь, Прикарпаття — Динамо.

20 тур. 23 березня, субота.

Кривбас — Динамо, Волинь — Прикарпаття, Зоря-МАЛС — Таврія, Шахтар — Карпати, Металург — Дніпро, Кремінь — Торпедо, Зірка-Нібас — Нива Тр, Чорноморець — СК Миколаїв, ЦСКА-Борисфен — Нива В.

21 тур. 28 березня, четвер.

Нива В — Кривбас, СК Миколаїв — ЦСКА-Борисфен, Нива Тр — Чорноморець, Торпедо — Зірка-Нібас, Дніпро — Кремінь, Карпати — Металург, Таврія — Шахтар, Прикарпаття — Зоря-МАЛС, Динамо — Волинь.

22 тур. 7 квітня, неділя.

Кривбас — Волинь, Зоря-МАЛС — Динамо, Шахтар — Прикарпаття, Металург — Таврія, Кремінь — Карпати, Зірка-Нібас — Дніпро, Чорноморець — Торпедо, ЦСКА-Борисфен — Нива Тр, Нива В — СК Миколаїв.

23 тур. 12 квітня, п'ятниця.

СК Миколаїв — Кривбас, Нива Тр — Нива В, Торпедо — ЦСКА-Борисфен, Карпати — Зірка-Нібас, Таврія — Кремінь, Прикарпаття — Металург, Волинь — Зоря-МАЛС, Дніпро — Чорноморець, Динамо — Шахтар.

24 тур. 17 квітня, середа.

Кривбас — Зоря-МАЛС, Металург — Динамо, Кремінь — Прикарпаття, Зірка-Нібас — Таврія, Чорноморець — Карпати, ЦСКА-Борисфен — Дніпро, Нива В — Торпедо, СК Миколаїв — Нива Тр, Шахтар — Волинь.

25 тур. 22 квітня, понеділок.

Нива Тр — Кривбас, Торпедо — СК Миколаїв, Дніпро — Нива В, Карпати — ЦСКА-Борисфен, Таврія — Чорноморець, Прикарпаття — Зірка-Нібас, Динамо — Кремінь, Волинь — Металург, Зоря-МАЛС — Шахтар.

26 тур. 27 квітня, субота.

Кривбас — Шахтар, Металург — Зоря-МАЛС, Кремінь — Волинь, Зірка-Нібас — Динамо, Чорноморець — Прикарпаття, ЦСКА-Борисфен — Таврія, Нива В — Карпати, СК Миколаїв — Дніпро, Нива Тр — Торпедо.

27 тур. 6 травня, понеділок.

Торпедо — Кривбас, Дніпро — Нива Тр, Карпати — СК Миколаїв, Таврія — Нива В, Прикарпаття — ЦСКА-Борисфен, Динамо — Чорноморець, Волинь — Зірка-Нібас, Зоря-МАЛС — Кремінь, Шахтар — Металург.

28 тур. 11 травня, субота.

Кривбас — Металург, Зірка-Нібас — Зоря-МАЛС, Чорноморець — Волинь, ЦСКА-Борисфен — Динамо, Нива В — Прикарпаття, СК Миколаїв — Таврія, Нива Тр — Карпати, Торпедо — Дніпро, Кремінь — Шахтар.

29 тур. 16 травня, четвер.

Дніпро — Кривбас, Карпати — Торпедо, Таврія — Нива Тр, Прикарпаття — СК Миколаїв, Динамо — Нива В, Волинь — ЦСКА-Борисфен, Зоря-МАЛС — Чорноморець, Шахтар — Зірка-Нібас, Металург — Кремінь.

30 тур. 21 травня, вівторок.

Кривбас — Кремінь, Зірка-Нібас — Металург, Чорноморець — Шахтар, ЦСКА-Борисфен — Зоря-МАЛС, Нива В — Волинь, СК Миколаїв — Динамо, Нива Тр — Прикарпаття, Торпедо — Таврія, Дніпро — Карпати.

31 тур. 25 травня, субота.

Карпати — Кривбас, Таврія — Дніпро, Прикарпаття — Торпедо, Динамо — Нива Тр, Волинь — СК Миколаїв, Зоря-МАЛС — Нива В, Шахтар — ЦСКА-Борисфен, Металург — Чорноморець, Кремінь — Зірка-Нібас.

32 тур. 31 травня, п'ятниця.

Кривбас — Зірка-Нібас, Чорноморець — Кремінь, ЦСКА-Борисфен — Металург, Нива В — Шахтар, СК Миколаїв — Зоря-МАЛС, Нива Тр — Волинь, Торпедо — Динамо, Дніпро — Прикарпаття, Карпати — Таврія.

33 тур. 9 червня, неділя.

Таврія — Кривбас, Прикарпаття—Карпати, Динамо—Дніпро, Волинь—Торпедо, Зоря-МАЛС—Нива Тр, Шахтар—СК Миколаїв, Металург—Нива В, Кремінь—ЦСКА-Борисфен, Зірка-Нібас—Чорноморець.

34 тур. 17 червня, понеділок.

Кривбас—Чорноморець, ЦСКА-Борисфен—Зірка-Нібас, Нива В—Кремінь, СК Миколаїв—Металург, Нива Тр—Шахтар, Торпедо—Зоря-МАЛС, Дніпро—Волинь, Карпати—Динамо, Таврія—Прикарпаття.

Кубок України

3 березня, неділя. 1/16 фіналу. 8 березня, п'ятниця, 1/8 фіналу. 2 квітня, вівторок. 1/4 фіналу. 26 квітня, п'ятниця. 1/2 фіналу. 26 травня, неділя. Фінал.

Інформація про випуск облігацій
ВАТ «Каменяр»

Характеристика емітента

Відкрите акціонерне товариство «Каменяр» розташоване за адресою: Україна, 253100, м. Київ, вул. Краківська, 11А, зареєстроване 30.01.95 р.

Головною метою АТ є вдоволення відповідною продукцією і послугами попиту промисловості, сільського господарства та населення.

Статутний фонд товариства на 9 жовтня 1995 року цілком сплачено і становить тринадцять мільярдів двісті вісімдесят п'ять мільйонів карбованців.

Опис ділової діяльності емітента

У період з моменту створення товариство займалось постачальницько-збутовою діяльністю та оптовою торгівлею в основному у галузі будівельних матеріалів.

Дані про емісію цінних паперів

Рішення про випуск облігацій товариства було прийнято 9 жовтня 1995 року загальними зборами акціонерів, протокол загальних зборів акціонерів товариства № 2 від 9.10.95.

Мета випуску облігацій:

серії А — розширення торговельної діяльності товариства;

серії Б — розширення діяльності товариства у сферах науково-дослідних, проектно-конструкторських та експертних робіт;

серії В — розширення діяльності товариства у сфері розробки та впровадження нових технологій.

Усі облігації випускаються у готівковій формі.

Запланована загальна сума емісії за облігаціями товариства становить один мільярд дев'ятсот тридцять мільйонів карбованців.

Облігації серій А, Б, В є відсотковими іменними облігаціями з обмеженим колом обігу.

Номінальна вартість облігацій:

серії А становить один мільйон карбованців за одну облігацію;

серії Б становить десять тисяч карбованців за одну облігацію;

серії В становить один мільйон карбованців за одну облігацію.

Загалом планується розповсюджувати: одну тисячу вісімсот облігацій серії А, три тисячі облігацій серії Б, сто облігацій серії В.

Початок розміщення облігацій — 10 березня 1996 року.

Кінець розміщення облігацій — 10 вересня 1996 року.

Розміщення облігацій відкритого акціонерного товариства «Каменяр» буде проводитись за адресою: 253156 м. Київ, вул. Братиславська, 36, кв. 75.

Учасники товариства мають переважне право на придбання облігацій та інших цінних паперів товариства. Засновники товариства мають переважне право на придбання облігацій та інших цінних паперів товариства перед іншими учасниками товариства.

Емітент послугами продавців цінних паперів не користується.

Нарада директорів товариства і генеральний директор персонально мають ухвалити рішення про дострокове погашення облігацій.

Доходи за облігаціями товариства виплачуються власникам облігацій один раз на місяць. Виплата доходів за місяць здійснюється до 15 числа наступного місяця. Товариство виплачує гарантовані доходи за облігаціями товариства всіх видів — 3% на місяць від номінальної ціни облігації.

Виплата доходів, здійснення операцій і депонування цінних паперів товариства буде проводитись за адресою:

253156 м. Київ, вул. Братиславська, 36, кв. 75.

Випущені облігації товариства будуть погашені за номінальною вартістю в період з 1 січня 1998 року по 1 березня 1998 року.

Загальний строк обігу облігацій з 10 березня по 1 січня 1998 року.

Перелік і результати попередніх емісій цінних паперів

Перша передплата на акції товариства здійснювалась з 15 січня по 15 липня 1995 р. Протягом цього терміну було реалізовано 13285 простих акцій на пред'явника на суму 13285 млн. крб. Випуску інших цінних паперів товариство не здійснювало.

Основними чинниками ризику в діловій діяльності емітента є політика уряду, місцевих органів влади щодо приватного сектора економіки та суцільне погіршення економічного стану в Україні.

УКРАЇНСЬКА ПРАВНИЧА ФУНДАЦІЯ
UKRAINIAN LEGAL FOUNDATION

Оголошує конкурс
на заміщення вакантної посади
ВИКОНАВЧОГО ДИРЕКТОРА

Вимоги до претендента:

- вища освіта;
- вільне володіння українською та англійською мовами;
- високі організаторські здібності.

Заяву з автобіографією українською та англійською мовами просимо надсилати на адресу: 252033, м. Київ-33, вул. Саксаганського, 41, Українська Правнича Фундація, або - факсом 227-22-20, з поміткою "На конкурс".

Детальнішу інформацію можна отримати у Фундації по тел.: (044) 227-22-36, 227-22-52.

Термін подання документів - місяць з дня публікації оголошення.

До уваги бухгалтерів і аудиторів!

Вийшов друком №1 журналу
«Бухгалтерський облік та аудит»,
на сторінках якого опубліковано:

— облік операцій, пов'язаних з перетворенням державних підприємств на відкриті акціонерні товариства;
—облік основних засобів і капітальних вкладень;
— характеристика аудиторських послуг;
— схема податків і обов'язкових платежів в Україні на 1.01.96 р.;
— Правове регулювання податку на додану вартість;
— правові аспекти реалізації бартерних угод;
— національні нормативи аудиту (норм. № 1, 2, 3).

Передплатити журнал можна у будь-якому поштовому відділенні України з будь-якого поточного місяця.

Передплатні індекси:
українська мова — 74053, російська мова — 74054.
В 1996 році журнал поширюється лише за передплатою.

Повідомлення Ощадного банку України

З метою надання певної матеріальної допомоги дитячим лікарням, санаторіям, будинкам-інтернатам та іншим дитячим установам в Україні випущено благодійну грошову миттєву лотерею «Ощадбанк—дітям України».

Емітентом вказаної лотереї є Ощадний банк України.

Благодійна грошова миттєва лотерея «Ощадбанк—дітям України» проводиться з дозволу Кабінету міністрів України на умовах, погоджених із Міністерством фінансів України.

Загальну суму лотереї визначено в 420 млрд. карбованців, а виграшів — 210 млрд. карбованців, або 50 відсотків від суми випущених білетів. Вартість лотерейного білета 40000 карбованців.

Лотерейні білети випускають окремими партіями. В кожній партії є 1.050.000 білетів на суму 42 млрд. карбованців.

У кожній партії налічується 268.947 виграшів на суму 21 млрд. карбованців, у тому числі:
1 виграш у розмірі 1.000.000.000 карбованців,
4 виграші — по 500.000.000 карбованців,
10 виграшів — по 100.000.000 карбованців,
132 виграші — по 10.000.000 карбованців,
9800 виграшів — по 240.000 карбованців,
74200 виграшів — по 80.000 карбованців,
184800 виграшів — по 40.000 карбованців.

Виграші на суму до 10 млн. карбованців включно виплачуватимуть у відділеннях Ощадного банку та їхніх філіях за місцем продажу лотерейних білетів, або в будь-якій іншій установі Ощадного банку України.

Виграші на суму понад 10 млн. карбованців до 1 млрд. карбованців включно виплачуватимуть після проведеної Ощадним банком України експертизи лотерейних білетів. Для одержання такого виграшу власник лотерейного білета повинен здати його в будь-яке відділення Ощадбанку України, маючи при собі паспорт або інший документ, що засвідчує його особу.

Зазначені виграші видаватимуть протягом 30 днів після одержання білетів на експертизу.

В разі пошкодження захисного шару «Не стирати» лотерейний білет вважається недійсним і до оплати не приймається.

За бажанням власника лотерейного білета належну йому суму виграшу може бути зараховано на вклад у будь-якій установі Ощадного банку.

Білети благодійної грошової миттєвої лотереї «Ощадбанк—дітям України», які виграли, можна пред'явити для оплати протягом всього часу дії лотереї.

Доходи від проведення миттєвої грошової лотереї «Ощадбанк—дітям України» повністю направлятимуть на фінансування дитячих установ та на інші благодійницькі цілі.

Ураховуючи соціальну направленість такої акції, передбачено, що всю роботу, пов'язану із розповсюдженням білетів лотереї та виплатою виграшів, працівники Ощадного банку України виконуватимуть безкоштовно з тим, щоб направити на благодійницькі цілі максимально можливу суму коштів.

Найближчим часом білети вказаної лотереї надійдуть в установи Ощадного банку України для продажу їх населенню. Пересилка білетів лотереї за заявами окремих громадян не проводиться.

Шановні добродії! Тільки разом із вами ми зможемо сьогодні допомогти дітям України.

Камінь-Каширський держлісгосп Волинського державного лісогосподарського об'єднання «Волиньліс»

реалізує бездоганно виготовлені консерви з дикорослої сировини у такому асортименті:

Протерті з цукром: чорниця, журавлина, полуниця, малина, чорниця з полуницею.

Сиропи: журавлиновий, чорноплідногоробиновий, напій «Напій з шипшини».

Лісові ягоди — приємна і корисна добавка до нашої постійної їжі. Вони містять велику кількість органічних кислот, вітамінів, цукрів, мінеральних та інших цінних та ароматичних речовин, які мають велике значення для здоров'я людини.

Протерті ягоди та сиропи використовуються для приготування в домашніх умовах морсів, киселів, желе, начинок для пиріжків та добавок до морозива.

У широкому асортименті пропонується грибна продукція:

Гриби мариновані: білі, моховики, опеньки, маслята, зелениці.

Гриби солені: чорний груздь.

За своїм складом гриби мають високі смакові якості. У грибах є деякі необхідні для життя людини амінокислоти, яких нема в звичайних харчових продуктах.

Мариновані гриби майже готові до вживання: змити маринад, добавити трішки цибулі, здобрити олією — і їжте на здоров'я.

Звертайтесь за адресою: Волинська область, м. Камінь-Каширський, вул. Ковельська, 42.
Тел./факс (03357) 2-32-34, тел.: (03357) 2-21-19, 2-35-19.
Телефон у Луцьку (03322) 4-02-40.

Арбитражным судом Харьковской области (310002, Харьков, ул. Сумская, 64) возбуждено дело № 800/5-51 о банкротстве коллективного предприятия завода «Инграф», юридический адрес: ул. Новогородская, 38, расчетный счет № 100609649 в Дзержинском ПИБ УАК.

Арбитражным судом Харьковской области (310002, Харьков, ул. Сумская, 64) возбуждено дело № 1307/5-52 о банкротстве МНИВП «Мета», юридический адрес: г. Харьков, Госпром, 4 подъезд, 1 этаж, ком. 73, расчетный счет 020609052 ХФКБ «Восток».

Інформація про випуск інвестиційних сертифікатів закритого акціонерного товариства Інвестиційна компанія «Міжрегіональний інвестиційний центр» закритого взаємного фонду «МІЦ-ІНВЕСТ»

І. Основні дані емітента

Повна назва емітента: Закрите акціонерне товариство Інвестиційна Компанія «Міжрегіональний інвестиційний центр».

Скорочена назва емітента: ЗАТ ІК «МІЦ».

Організаційно-правова форма: закрите акціонерне товариство.

Тип взаємного фонду: закритий взаємний фонд.

II. Інвестиційна декларація

1. Повне найменування Фонду:

Закритий взаємний фонд «МІЦ-ІНВЕСТ» Закритого акціонерного товариства Інвестиційна компанія «Міжрегіональний інвестиційний центр».

Скорочена назва: ЗВФ «МІЦ-ІНВЕСТ».

Строк діяльності взаємного фонду — 5 років.

Місцезнаходження Фонду: м. Київ-62, проспект Перемоги, 65.

Тел./факс 443-12-02, тел. 442-91-83.

Загальна сума майна інвестиційної компанії «МІЦ», переданого на баланс Закритого взаємного фонду «МІЦ-ІНВЕСТ» становить: 3500000000 (три мільярди п'ятсот мільйонів) карбованців.

2. Основні цілі інвестиційної діяльності:

— забезпечення прибутковості вкладених коштів;

— зниження ризику інвесторів при розміщенні коштів в об'єкти народного господарства, в тому числі при приватизації.

3. Предмет інвестиційної діяльності: спільне інвестування в інтересах і за рахунок засновників та учасників Взаємного фонду шляхом випуску інвестиційних сертифікатів та проведення комерційної діяльності з цінними паперами.

4. Основні напрямки інвестиційної діяльності:

— залучення інвестицій в перспективні проекти усіх галузей народного господарства;

— інвестування в цінні папери та придбання нерухомого майна, часток і паїв, що належать державі в майні господарських товариств, в процесі приватизації;

— інвестування в цінні папери, одержання доходів за якими гарантовано урядом України.

5. Обмеження в інвестиційній діяльності: компанія не має права:

5.1. Випускати облігації та векселі.

5.2. Мати в своїх активах більш як 10% цінних паперів одного емітента та не більше 25% цінних паперів одного емітента при умові їх придбання за приватизаційні папери, інвестувати понад 5% своїх активів у цінні папери одного емітента, крім інвестування в цінні папери, одержання доходів за якими гарантовано урядом України.

5.3. Купувати інвестиційні сертифікати інших інвестиційних фондів чи інвестиційних компаній.

5.4. Здійснювати інвестиції в цінні папери, емітентом яких є афілійована особа Компанії.

5.5. Здійснювати інвестиції в цінні папери повних і командитних товариств.

5.6. Брати банківський кредит.

5.7. Видавати гарантії будь-якого роду.

5.8. Здійснювати заставні угоди.

5.9. Тримати в цінних паперах менш як 70% активів інвестиційної компанії.

5.10. Займатися представницькою діяльністю з приватизаційними паперами.

5.11. Створювати будь-які спеціальні або резервні фонди.

6. Порядок продажу інвестиційних сертифікатів:

6.1. Учасниками Взаємного фонду є фізичні та юридичні особи, які придбали інвестиційні сертифікати, сплативши їх вартість грошовими коштами або приватизаційними паперами.

6.2. Учаснику Взаємного фонду може видаватися сертифікат на сумарну вартість придбаних інвестиційних сертифікатів.

6.3. Інвестиційні сертифікати продаються за адресою місцезнаходження Фонду: м. Київ-62, проспект Перемоги, 65, тел./факс 443-12-02, тел. 442-91-83, а також можуть продаватися через мережу представництв та фінансових посередників.

6.4. Інвестиційні сертифікати підлягають вільному перепродажу.

7. Відомості про випуск інвестиційних сертифікатів:

7.1. Сума загальної емісії інвестиційних сертифікатів становить 52 500 000 000 (п'ятдесят два мільярди п'ятсот мільйонів) карбованців.

7.2. Вид інвестиційних сертифікатів — іменні.

7.3. Номінальна вартість одного сертифікату — 50000 (п'ятдесят тисяч) карбованців.

7.4. Кількість інвестиційних сертифікатів — 1 050 000 (один мільйон п'ятдесят тисяч) штук.

7.5. Вартість одного інвестиційного сертифікату на початок розміщення — 50000 (п'ятдесят тисяч) карбованців.

7.6. Форма випуску цінних паперів — безготівкова.

7.7. Фонд має право здійснювати додаткову емісію інвестиційних сертифікатів у 50-кратному розмірі до обсягу прийнятих до розміщення приватизаційних паперів у порядку, який затверджується Фондом державного майна та Міністерством фінансів України.

8. Зобов'язання щодо викупу інвестиційних сертифікатів:

8.1. Взаємний фонд здійснює розрахунки щодо викупу інвестиційних сертифікатів після закінчення заявленого строку діяльності Взаємного фонду — в 2001 році.

8.2. Інвестиційні сертифікати, придбані за приватизаційні папери, підлягають викупові Фондом не раніше закінчення терміну використання приватизаційних паперів.

8.3. Інвестиційні сертифікати викуповуються за ціною, яка дорівнює вартості чистих активів Взаємного фонду в розрахунку на один інвестиційний сертифікат.

У разі, коли вартість майна Взаємного фонду в розрахунку на один інвестиційний сертифікат нижча за його номінальну вартість, різниця учасникам Фонду покривається за рахунок коштів Інвестиційної компанії.

9. Комісійні, винагороди та витрати, що можуть сплачуватися за рахунок коштів Взаємного фонду:

9.1. Формування витрат Фонду здійснюється відповідно до основних положень про склад витрат виробництва (обігу) і формування фінансових результатів на підприємствах України з включенням додатково таких витрат:

— оплата за публікацію у встановлені терміни звіту Фонду;

— оплата послуг дипозитарію;

— оплата послуг аудитору;

— оплата державного мита по операціях з інвестиційними сертифікатами;

— витрати, пов'язані з нарахуванням і виплатою дивідендів.

За виконання обов'язків інвестиційного керуючого Інвестиційна компанія «МІЦ» отримує від Взаємного фонду винагороду в розмірі до 5% середньорічної вартості чистих активів Фонду, або до 10%, якщо активи Фонду сформовані більш як на 50% за рахунок приватизаційних паперів.

10. Місце, термін та порядок виплати дивідендів:

10.1. Прибуток, що залишився після сплати податків і обов'язкових платежів, матеріальних та прирівняних до них витрат, а також виплат винагород інвестиційному керуючому, аудитору, депозитарію, підлягає розподілу між засновниками та учасниками у вигляді дивідендів.

10.2. Виплата дивідендів здійснюється один раз на рік у першому кварталі року, який слідує за звітним, після підведення підсумків діяльності Фонду за рік, але не пізніше 30 діб після публікації звіту.

10.3. Дивіденди виплачуються за місцем знаходження Фонду: м. Київ-62, проспект Перемоги, 65, тел./факс 443-12-02, тел. 442-91-83, а також поштовим переказом та перерахуванням на особистий рахунок власника інвестиційного сертифікату в ощадбанк.

10.4. Строки, порядок та місце виплати дивідендів можуть бути змінені за рішенням загальних зборів засновників та доведені до учасників Фонду за допомогою засобів масової інформації.

11. Фонд не створює спеціальних або резервних фондів.

III. Дані про емісію інвестиційних сертифікатів

— загальна сума емісії інвестиційних сертифікатів по номінальній вартості становить 52 500 000000 (п'ятдесят два мільярди п'ятсот мільйонів) карбованців;

— за категорією інвестиційні сертифікати є іменними;

— кількість інвестиційних сертифікатів дорівнює 1050000 (один мільйон п'ятдесят тисяч) примірників;

— номінальна вартість одного інвестиційного сертифікату становить 50000 (п'ятдесят тисяч) карбованців;

— день початку продажу — 30 січня 1996 року;

— запланований курс одного інвестиційного сертифікату на початок продажу становить 50000 (п'ятдесят тисяч) карбованців;

— максимальна кількість інвестиційних сертифікатів, дозволена для придбання одним інвестором, обмежень не має;

— обмежень для окремих категорій юридичних осіб не існує, крім випадків, передбачених чинним законодавством.

IV. Перелік і розподіл попередніх емісій цінних паперів

Сплачений статутний фонд Інвестиційної компанії «МІЦ» становить 3750 000000 (три мільярди сімсот п'ятдесят мільйонів) карбованців і поділяється на 75000 (сімдесят п'ять тисяч) простих іменних акцій номінальною вартістю 50000 (п'ятдесят тисяч) карбованців, котрі розподілені між засновниками.

V. Відомості про засновників

Засновниками Компанії є:

закрите акціонерне товариство «ТРЕНД-група».

Місцезнаходження: м. Київ-34, вул. Рейтарська,35-а, частка в статутному фонді — 61%;

— закрите акціонерне товариство «ДІКСОН» місцезнаходження: м. Київ-34, вул. Рейтарська, 35-а, частка в статутному фонді — 39%.

VI. Органи управління

Голова Правління Інвестиційної компанії «МІЦ» — Чумачов Олексій Миколайович, паспорт IV-МА № 604365 виданий ВВС Печерського райвиконкому м. Києва 29.12.78 р.

Частки у статутному фонді Компанії не має.

VII. Відомості про інвестиційного керуючого

Закрите акціонерне товариство Інвестиційна компанія «Міжрегіональний інвестиційний центр».

Місцезнаходження: м. Київ-62, проспект Перемоги, 65, тел./факс 443-12-02, тел. 442-91-83.

Свідоцтво про державну реєстрацію № 23531094 від 19.09.95 р.

Банківські реквізити: розрахунковий рахунок 1467384 в Київській філії АК «Електрон-банк», МФО 322443.

Засновники Компанії: ЗАТ «ТРЕНД-група», ЗАТ «ДІКСОН».

Дозвіл на здійснення діяльності по випуску та обігу цінних паперів № 858 від 22 січня 1996 р.

Компанія керує тільки Закритим взаємним фондом «МІЦ-ІНВЕСТ».

VIII. Відомості про депозитарій

Повне найменування: Акціонерний комерційний банк «Мрія».

Місцезнаходження: м. Київ-54, вул. Гоголівська, 22-24, кор/р 960505 в АКБ «Мрія», МФО 321767.

Зареєстрований за № 128 від 11 листопада 1992 р. Національним банком України.

Зареєстрований як депозитарій Міністерством фінансів України: дозвіл від 09.08.94 р. № 64.

До складу акціонерів банку входять більш ніж 40 фізичних і юридичних осіб.

IX. Права власників інвестиційних сертифікатів

Власники інвестиційних сертифікатів Фонду мають право на:

— отримання частини прибутку у вигляді дивідендів пропорційно кількості інвестиційних сертифікатів, якими вони володіють,

— отримання частки майна Фонду в разі його ліквідації.

X. Відомості про аудитора фонду

Повне найменування: Аудиторська фірма «Ера-Аудит».

Місцезнаходження: Україна, 255240, м. Вишгород Київської обл., вул. Шолуденка, 8, кв.81.

Ліцензія серії А № 001143 видана Аудиторською Палатою України 14 листопада 1995 року.

Арбитражным судом Харьковской области (г. Харьков 310002, ул. Сумская, 64) возбуждено дело N 802/5-52 о банкротстве ООО «Северное сияние-2»; юридический адрес: Харьков 310002, ул. Дарвина, 19, кв. 49, расчетный счет 468914 УО РАК АПБ Украины МФО 351340.

Ликвидационная комиссия предприятия объявляет об аукционной продаже самолета ИЛ-86. Стартовая цена эквивалентна 6200000 долларов США. Заявки на участие в аукционе принимаются до 01.03.96г. по адресу: 252033, г. Киев, ул. Тарасовская, 4 (4-й этаж). Справки по телефону (044) 244-34-19, факс (044) 244-40-96.

Арбитражный суд Автономной Республики Крым 5 сентября 1995 года возбудил дело № 1026-1 по заявлению Госналоговой инспекции г. Судака о признании банкротом общества с ограниченной ответственностью «Центр новых педагогических технологий», расположенном по адресу: 334882, г. Судак Автономной Республики Крым, ул. Алуштинская, 12а, расчетный счет 000647845 в Судакском филиале «Крым-банка», МФО 324634.

Кредиторам, а также возможным санаторам в месячный срок с момента опубликования направлять заявления с имущественными требованиями к должнику по адресу: 334800, г. Симферополь, ул. К. Маркса, д.18, Арбитражный суд Автономной Республики Крым.

Арбитражный суд Луганской области возбудил дело № 194/9 о банкротстве малого частного предприятия «ДИОС» (348000, г. Луганск, ул. Гвардейская, 4, кв. 9).

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Легенди і дійсність

Олег МАРТУСЬ, журналіст

Американська газета не помилялася. Даніель Дефо також

Майже три століття тому гетьман Іван Мазепа був удостоєний титулу «Князь Священної Римської імперії»

ТРЕТЬОЮ важливою геополітичною подією XX століття (після розпаду Німецької імперії 1918 року й розділу Європи на два блоки) назвав відомий американський політолог Збігнев Бжезінський появу 1991 року Української незалежної держави. Поділяючи цю точку зору, зауважимо лише, що події в Україні камертонно відлунювалися у світі протягом століть.

Візьмемо для прикладу епоху гетьманування Івана Мазепи (1687—1709). Про його державні, зокрема військові, рішення писала не тільки європейська преса. 29 січня 1705 року американське видання «Бостонські новини» повідомляло читачам про пересування армії І.Мазепи територією нинішньої Західної України. Американці цікавилися тим, як розвиваються події в Європі, особливо ж стежили вони уважно за станом козацько-московських стосунків. Адже московити тоді вже активно просувалися вглиб Аляски, витісняючи корінне населення індійців, ескімосів, алеутів. Як відомо, саме у XVIII столітті було засновано перші російські поселення на американському континенті і було створено Російсько- американську компанію з правом монопольного користування промислами та корисними копалинами (1867 року Аляску продано царським урядом Олександра II США). Прагматичні американські політики дивилися далеко в майбутнє.

Іван Мазепа був знаною в Європі людиною. Західноєвропейська освіта, шляхетністе поведінки, державний та військовий досвід високо поціновували в Мазепі не тільки політики. Даніель Дефо, автор роману «Робінзон Крузо», писав, що український гетьман «рівний королеві стосовно влади».

Іван Мазепа був відзначений найвищими орденами Росії, Польщі, інших країн. А 1 вересня 1707 року йому надали титул «Князь Священної Римської Імперії». До 1887 року ця княжа грамота зберігалася в Австрійському державному архіві, нині доля її невідома. Проте збереглася кольорова копія високої нагороди.

Цікаво, що сам гетьман дивився спокійно на княжий титул. Він писав Пилипові Орлику про інтриги, які плели навколо нього Петро I та його вірний сподвижник Меншиков: «Мене хочуть задовольнити гідністю князя Римської імперії, а всю старшину викорінити, наші міста забрати під свою владу, поставити в них своїх начальників та губернаторів».

Із Книги рекордів Гіннесса

- Найвищим чоловіком нашого століття був Роберт Першинг Удлоу. Він народився в 1918 році, в Олтоні, штат Іллінойс, США, з вагою 3,85 кг. Помер у 1940 році. Його зріст був 272 сантиметри, розмах рук — 288 сантиметрів. Носив взуття 37 АА (47 см.). Важив 222,7 кілограма.
- Найнижчим чоловіком, зареєстрованим дорослим карликом, був Калві Філіпс, який народився в 1791 році, в Бріджуотері, штат Массачусест, США. При народженні важив 907 грамів. Помер у 1812 р. В 19 років він мав зріст 67 сантиметрів, а важив в одязі 5,4 кілограма.
- Найвищою жінкою була Сен Чунлінь, що народилася в 1964 році в провінції Юнань, Центральний Китай. Її зріст на момент смерті (1982 р.) був 247 сантиметрів.
- Найнижчою жінкою об'єктивно вважається Полін Мастерс («принцеса Полін»), голландська ліліпутка. Вона народилася в Оссендрехті в 1876 році, маючи всього 30 сантиметрів. Її зріст був 59 сантиметрів при вазі 3,4 — 4 кілограми.
- Найтовстішим чоловіком вважається Джон Бровер Міннок, який народився в 1941 році на острові Бейнбрідж, штат Вашингтон, США. Страдав ожирінням з дитинства. Коли вага досягла 442 кілограмів, його терміново відправили в госпіталь. Провівши там два роки, він виписався з вагою 216 кілограмів. Невдовзі знову почав поправлятися. Помер у 1983 році з вагою 363 кілограми.
- Найтовстішою жінкою була Роуз Карнемолла (народилася в 1944 році) з Пафкіпсі, штат Північна Дакота, США. Вага її досягла 385,5 кілограма. Її мета — досягти ваги 68 кілограмів, раніше вона носила плаття 70 розміру, нині 46.
- Найважчими новонародженими були діти, народжені формально здоровими жінками Сіг Кармеліною Феделе із Аверси (Італія) у вересні 1955 році та Крістіною Самане з бандустану Транскей (Південна Африка) у травні 1982 року. Їхні діти народилися з вагою 10,2 кілограма.
- Найлегшою новонародженою була Меріан Таггарт, яка народилася 5 червня 1938 року з вагою 283 грами і довжиною 31 сантиметр в Саут-Шилдсі (Великобританія). Роди проходили без акушерської допомоги. Дитину виходив лікар Д. Ширер, котрий щогодини годував дівчинку розчином бренді, глюкози і води з піпетки протягом перших 30 годин. Через три тижні вона важила вже 821 грам, в рік — 6,29 кілограма, а в 21 рік — 48,08 кілограма.

Смачного!

Бісквіт на сметані

Цукор розтерти з жовтками, додати сметану, борошно і білки, збиті в піну. Обережно розмішати і вилити у форму, змащену маслом і посипану сухарями. Поставити в духовку і випікати — 20—25 хвилин.

Готовий бісквіт можна притрусити цукровою пудрою, розрізати на два шари і змастити варенням.

Для приготування страви потрібно дві склянки борошна, 300 грамів сметани, 6 яєць, 200 грамів цукру.

Вергуни

Замісивши круте тісто, тонко розкачати його і нарізати смужками завдовжки 10 сантиметрів. Переплести по дві- три смужки, з'єднавши кінці. Можна нарізати тісто кружальцями або зробити «трояндочки».

Сформовані вироби занурити в киплячий жир, а коли вони зарум'яняться, вийняти і притрусити цукровою пудрою.

Для страви потрібно: 500 грамів борошна, 100 грамів молока, 20 грамів цукру, 5 грамів питної соди.

Фарширована картопля

Спекти великі картоплини. Зрізати верхівку і вийняти ложечкою серединку. Підсмажити порізану цибулю в маслі, додати вийняту пом'яту картоплю, посолити, якщо треба, та знову додати масла чи смальцю, розбити два яйця, все перемішати. Нафарширувати цією сумішшю картоплю, змастити згори маслом, посипати сухарями і підсмажити.

Запитуєте — відповідаємо

Чи можливий обмін?

Чи можна обміняти 2-кімнатну квартиру — власність підприємства — на рівноцінну приватизовану квартиру працівника підприємства? Підприємство вважає за можливе задовольнити заяву — прохання працівника.

Підприємство «Луганськтеплокомуненерго».

Обмін житлових приміщень незалежно від виду житлового фонду регулюють Правила обміну житлових приміщень Української РСР (затверджені постановою Ради Міністрів УРСР від 31 січня 1986 року). Пункт 5 цих Правил передбачає, що обмін приміщеннями може бути здійснений лише між громадянами.

Марина КОВАЛЬЧУК.

З телетайпу

Християнського святого «позичили» буддисти

День святого Валентина добре прижився в буддійському Таїланді. Нині його вже вважають «своїм» і широко відзначають кілька років. Відзначають як і належить — весіллями та побаченнями закоханих. Кращого подарунка на олтар святого Валентина і не придумаєш. І нікого не хвилює навіть те, що в буддійських святцях немає такого святого. Найголовніше — вірити, що він приносить щастя в подружньому житті. Минулого року на день Валентина в найпопулярніший серед бангкокців центр реєстрації шлюбів у районі Банграк, що в перекладі з тайської означає «поселення кохання», прийшло 182 пари.

Горіли долари синім вогнем...

Пити чи не пити? Таке сакраментальне питання уже не стоятиме перед любителями хмільного в індійському штаті Андхрапрадеш. Тут сказали однозначне «ні» згубним нахилам співвітчизників. І влаштували свято з нагоди знищення цілої гори пляшок зі спиртними напоями на полі стадіону в місті Хайдарабаді. Торжеству дали назву «народна перемога». Було перебито, вилито на землю і спалено у вогні посуду зі спиртним на суму в декілька мільйонів доларів. Усе це «багатство» поліція конфіскувала в місцевих нелегалів, які з-під поли торгували горілкою та віскі, порушуючи введений у штаті «сухий закон».

Сто рятувальників для Лаури

Слониху Лауру, яка провалилася в яму з болотом у національному парку «Амбоселі» на півдні Кенії, понад чотири години витягувало більш як сто чоловік. До того, як її помітили з літака служби охорони живої природи Кенії, вона, очевидно, провела в ямі уже два дні. Намагання тварини вибратися з ями на тверду землю тільки погіршили її становище і вона ще дужче застряла в болоті. З багнюки стирчала тільки голова Лаури. Рятувальники все-таки зуміли протягти канати під тулуб тварини і, допомагаючи собі піснями та скандуванням, дружно тягли. Коли вдалося допомогти Лаурі вилізти з болота, всі у знемозі попадали на землю. А слониха, обережно вибираючи поміж них собі дорогу, пішла геть.

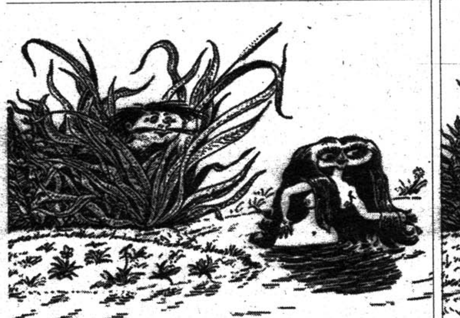
Довше житимеш, якщо більше питимеш. Чаю

Японці готують свій зелений чай так само, як і ми свій чорний. Потрібно насипати трошки заварки і залити її дуже гарячою водою. Крутого кип'ятку тут намагаються уникати, вважаючи, що він убиває смак чаю. Коли чай трохи настоїться, розливають його в чашки. Вважають, що цукор і молоко з чаєм несумісні. Чай зберігає свої смакові властивості тільки при двох заливаннях гарячою водою, але й третю не виливають, а збирають окремо, а потім умиваються, запевняючи, що це допомагає зберігати гарну шкіру обличчя.

У японців є закон, який знають усі: щодня потрібно випивати не менше десяти чашок чаю — це продовжує життя на п'ять-сім років.

Чи надіне принцеса корону королеви?

Принцеса Уельська Діана, незважаючи на те, що незабаром розлучиться з принцом Чарльзом, зможе все-таки надіти корону Британської імперії. Якщо вона погодиться на роль королеви Вікторії у фільмі «Велика опіумна війна». Роль їй пропонує президент японської кінокомпанії «Даней» Ясуосі Токума. На його думку, леді Ді як за красою, так і за популярністю цілком підходить на цю роль. Думка самої леді Ді поки що невідома.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

- ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 372855.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311032.